OMRAAM MIKHAEL AIVANHOV

UN VIITOR PENTRU TINERET

colecția IZVOR Nr. 233

Cap I **Tineretul, un pământ în formare**

Tinerii sunt plini de viață, de prospețime, de elanuri şi aspirații magnifice: cum să nu-i iubim? Problema este numai de a şti ce să facă cu această extraordinară clocotire de energii care debordează în ei.

Pentru că există corespondențe între viața omului şi cea a naturii, putem spune că anii tinereții sunt comparabili cu perioada formării pământului. În acele vremuri, acum milioane de ani, viața organizată nu era încă posibilă, pentru nu erau decât erupții vulcanice şi materiale în fuziune. A trebuit ca aceste mişcări şi forțe să se liniştească pentru ca pământul să devină, în fine, un loc unde să poată trăi plantele, animalele şi oamenii.

Ei bine, tineretul trăieşte în interior în această stare primitivă a pământului: energiile sale care nu sunt încă nici domesticite, nici controlate, provoacă tot felul de manifestări dezordonate şi contradictorii. Tinerii simt totul în exces, atracțiile şi repulsiile, entuziasmul şi revoltele; elanurile generoase, creatoare sunt adesea urmate de sentimente de dezgust, de nevoia de a distruge totul, până la a vrea să se distrugă pe ei înşişi. Nimic solid nu se poate edifica pe un sol aşa de instabil. Trebuie ca tinerii să introducă în ei un pic de măsură, un pic de control, pentru a deveni un pământ unde pot trăi plante, animale şi oameni - simbolic vorbind.

Pentru că aceasta e trecerea de la tinerețe la vârsta adultă: trecerea de la o viață neorganizată, instabilă, haotică, la o viață bogată, plină, benefică pentru sine însuşi şi pentru ceilalți. Cei care îşi imaginează că a deveni adult înseamnă a-ți pierde tinerețea, adică a abandona tot ceea ce face farmecul, țâşnirea forțelor şi viața, se înşeală. A fi tânăr e un lucru, iar a-ți păstra tinerețea e altceva. Ceea ce posedă tinerii sunt forțele vii, materialele noi asupra cărora trebuie să lucreze conştient pentru a-şi construi existența. Dacă nu vor lucra, ce se va întâmpla? Fiind dat faptul că pe măsura trecerii anilor ei pierd prin forța împrejurărilor din această vitalitate, dacă se lasă în voia capriciilor, instinctelor, fără a încerca de a vedea clar ce se întâmplă şi fără a pune un pic de ordine în ei pentru a-şi stăpâni energiile, ei bine, când vor ajunge la vârsta adultă, vor semăna cu solurile sterile, cu pământurile devastate.

Dacă vedem atâtea conflicte între tineri şi adulți, aceasta vine din cauză că adulții şi-au trăit tinerețea inconştient, pasiv, fără a face nici o muncă interioară în timpul acestei perioade, iar acum se simt sărăciți şi simt ranchiurnă în privința tinerilor care posedă ceea ce ei nu mai au. Cât despre tineri, văzând pe toți aceşti adulți atât de prozaici, uscați, ramoliți, evident că îi critică, îşi bat joc de ei sau se revoltă, şi această situație crează probleme de nerezolvat. Ei bine, eu îi sfătuiesc pe tineri să-i lase pe adulți în pace şi să înceapă să facă o muncă interioară de organizare, de control, de armonizare

cu scopul de a ajunge ca ei să aducă ceva mai bun. Şi dacă vor cu adevărat, vor reuşi.

De altfel, de câțiva ani, vedem tineretul amestecându-se în afacerile publice: băieți, fete foarte tineri se pronunță asupra societății, vieții țării, evenimentelor mondiale şi se organizează pentru ca cuvântul lor să aibă greutate. E ceva nou, nu s-a mai văzut aceasta înainte! Da, şi este un semn al timpurilor. Noii curenți care încep să se reverse în lume îşi fac loc prin intermediul tinerilor. Vom intra într-o nouă eră, era Vărsătorului, şi influențele sale se fac deja simțite. Pentru moment, desigur, asistăm la manifestări, câteodată dezordonate, şi e normal, nu sunt decât încercări, şi încercările sunt însoțite întotdeauna de răniri, de şocuri. Dar după câtva timp totul se va aşeza şi vom putea vedea schimbările. Care vor fi aceste schimbări, aceasta depinde de tineri. Pentru că au luat cuvântul, şi mulți adulți sunt de acord să se facă după cum spun ei, ei sunt cei care trebuie să se gândească bine la ceea ce cer.

Dacă şi tinerii vor cere facilitatea materială, plăcerile, ei bine, să nu-şi facă iluzii, nu e nimic nou sub soare, e ceea ce cer oamenii de când există şi nu e prea glorios. Dacă nu cer altceva mai bun, vor semăna cu toți acei adulți pe care îi critică. “Dar spuneți-ne, ce ar trebui să cerem?” Trebuie să cereți să fiți instruiți. Aceasta nu înseamnă numai a primi cunoştințe care vă permit să obțineți diplome şi a avea o meserie. A fi instruit înseamnă a primi lumina grație căreia avansăm din ce în ce mai mult pe drumul libertății, forței, frumuseții, dragostei… pe drumul adevăratei vieți.

Şi pentru a-şi face acceptate cererile, tinerii trebuie să găsească, de asemenea, atitudinea potrivită. Nu urlând, gesticulând, arătându-se grosieri şi violenți îi veți convinge pe alții că aveți dreptate. Aş vrea să văd ridicându-se un tineret în fața căruia toți să fie obligați să capituleze. Da, tinerii ar putea chiar să nu spună nimic, să nu facă nimic altceva decât să se prezinte, iar idealul lor, puritatea lor, strălucirea lor să facă să capituleze lumea întreagă, nimic să nu poată să le reziste!

Desigur, tinerii nu au puterea să-şi impună imediat voința, dar ei pot cel puțin să înceapă spunându-le nu celor care încearcă să-i ademenească pe căi necinstite. De aceia ei trebuie să se arate la început foarte vigilenți şi să facă un triaj în tot ceea li se propune, ştiind că sunt o pradă uşoară pentru toți cei care nu au interese prea catolice de apărat. Câtă lume stă la pândă pentru ceea ce ar putea atrage tinerii ale căror instincte şi dorințe sunt pe cale de a se trezi, şi se înghesuie să le ofere ceea ce doresc! Aceasta începe prin fabricarea de jucării care favorizează instinctul de agresivitate la băieții mici, cu arme şi jocuri care imită războiul. Şi continuă mai târziu cu tot felul de obiecte sau activități inutile sau chiar dăunătoare pe care adolescenții nici nu şi le-ar fi închipuit dacă nu le-ar fi văzut expuse peste tot în vitrinele magazinelor şi prezentate prin publicitate.

Ei bine, aceşti oameni se fac vinovați de a induce tineretul în eroare. Pentru că la început ei trezesc tinerilor nevoi materiale pe care aceştia nu au posibilitatea să le satisfacă şi aceasta antrenează tot felul de frustări şi chiar dorința de a obține pe căi necinstite ceea ce nu pot obține pe căi cinstite. Apoi, încercând să-i facă să creadă că ei au nevoie neapărat de toate acestea

pentru a se simți bine şi împliniți, ei îi deturnează pe tineri de la adevărata căutare a fericirii şi a sensului vieții. Pentru că fericirea şi sensul vieți nu se găsesc decât într-o deschidere spre lumea spirituală. Numai acolo ne simțim hrăniți, liniştiți, reîmprospătați.

Nu există mulți adulți care să se întrebe dacă ceea ce pregătesc pentru tineri le va face întradevăr bine, îi va ajuta să vadă mai clar, îi va echilibra, îi va întări. Ei nu se gândesc decât cum să-i îndrepte într-o direcție care îi aranjează. Şi ceea ce îi aranjează este de a câştiga bani. Câte cărți, filme, discuri, etc., se prezintă tinerilor şi nu servesc decât să îmbogățească oamenii de afaceri! Şi dacă tinerii sunt din ce în ce mai dezorientați, mai smințiți din cauza a tot ceea ce văd şi aud, puțin contează, aceşti oameni îşi bat joc de acesta! Şi această afacere merge şi mai departe, pentru că există din ce în ce mai mulți criminali care profită de curiozitatea tinerilor sau de slăbiciunea lor pentru a le propune drogul. Cu acest drog, aceştia fac din ei sclavi, epave, sau îi omoară, dar nu le pasă, din moment ce ei câştigă bani! Toate căile sunt bune pentru a te îmbogăți.

Eu pot să vă povestesc ce mi s-a întâmplat mie când eram foarte tânăr. În oraşul Varna, unde locuiam, trăia pe atunci un om care a fost consul în America şi a adus din călătoriile sale tot felul de cărți de ocultism şi de tratate de magie, dar şi tot felul de obiecte: baghete şi oglinzi magice, veşminte pentru ceremonii. El devenise un fel de magician. Dar văzând că nu reşeşte singur pentru că îi lipseau anumite facultăți, anumite elemente, el a căutat un băiat tânăr pentru a lucra cu el şi pentru a realiza proiectele sale… şi m-a găsit pe mine! În schimbul ajutorului meu, el mi-a propus să mă găzduiască (locuia într-o casă magnifică), să mă hrănească, să îmi dea bani şi tot ce aş fi vrut. El avea o bibliotecă fantastică şi era el însuşi scriitor, a scris cărți despre spiritism şi a făcut de asemenea şi traduceri. El a fost primul în Bulgaria care a tradus “Zanoni” de Bulwer-Lytton.

Eram foarte tânăr – 18 ani – şi nu cunoşteam mare lucru despre natura umană, despre cupiditatea sa, perversiunea sa, despre gustul său spre întreprinderi periculoase. Dar voiam să fiu bine ghidat şi nu făceam nimic fără a-i cere părerea Maestrului meu Peter Deunov. Aceasta se petrecea de altfel la câtva timp după ce l-am cunoscut. I-am spus deci de propunerile acestui om întrebându-l ce trebuia să fac. Maestrul a fost categoric: el mi-a interzis să mă leg cu un astfel de individ şi să mă ocup de magie. Din fericire, pentru că altfel aş fi apucat-o pe un drum foarte periculos. Aş fi obținut cu siguranță multe lucruri, dar cu ce preț? Pentru că atunci când începem să practicăm magia pentru a obține avantaje materiale: succes, bani, glorie, posesiunea unui bărbat sau a unei femei, suntem pe drumul magiei negre şi, într-un fel sau altul, vom sfârşi “vânzându-ne sufletul diavolului”, cum se spune.

Vă gândiți, fără îndoială, că nu sunteți în pericol de a primi propunerile îmbietoare ale unui magician… Poate nu sub această formă, desigur, dar sunt atâtea feluri de a vă vinde sufletul diavolului! Nici nu e necesar să faceți un pact cu el, cum se povesteşte în cărțile de vrăjitorie; e suficient să vă supuneți mobilelor interesate şi egoiste pentru a pierde de fiecare dată un pic din lumina sufletului vostru.

De aceea sfătuiesc tinerii să studieze bine fiecare propunere care li se face. Fie că e vorba de obiecte, veşminte, muzică, activităţi, idei, trebuie ca ei să caute de la început să-şi dea seama care e natura slăbiciunilor pe care încearcă să le favorizeze în ei. Tinerii să nu uite că sunt ca un pământ în formare; şi dacă simt că sunt împinşi spre câştiguri şi succese uşoare, spre violenţă sau spre disperare, etc., să ştie că sunt forţe distructive şi să le ocolească! Dacă vor cu adevărat să facă totul mai bine ca adulţii şi să creeze o lume nouă, să nu accepte decât ceea ce le dă gustul de a construi în ei şi în jurul lor ceva bun, frumos, pur şi puternic.

Cap II **Fundamentul existenţei noastre: credinţa într-un Creator**

Multă lume vă va spune că a fi credincios sau ateu nu are nici o importanţă, că credinţa sau absenţa ei nu are o mare influenţă asupra mentalităţii şi comportamentului oamenilor. Ei bine, aceasta dovedeşte foarte simplu că nu cunosc nimic din psihologie. În realitate, tot ceea ce lăsaţi să se introducă în sufletul vostru ca şi convingere, sentiment, gând, acţionează asupra voastră, iar prezenţa sau absenţa acestor elemente vă influenţează raţionamentul, deci atitudinea profundă faţă de viaţă. Şi, de altfel, aşa este pentru orice.

Dacă faceţi o prăjitură uitând să puneţi zahărul, credeţi că rezultatul va fi acelaşi ca şi când l-aţi fi pus? Dacă veţi fi neglijent în compoziţia şi dozajul unui preparat chimic nu veţi obţine produsul pe care îl doriţi. Sau, dacă într-o adunare, în parlament de exemplu, un deputat este absent, deciziile care se iau pot fi diferite. Dacă deputatul ar fi fost acolo ar fi putut susţine un alt punct de vedere şi deci şi al vostru ar fi putut fi diferit. Toată viaţa este aici pentru a ne arăta importanţa prezenţei sau absenţei unui element. Cu atât mai mult, când e vorba de prezenţa sau absenţa acestui element care e credinţa.

Veţi înţelege poate mai bine dacă vă voi spune că, în fiinţa umană, credinţa este un fenomen comparabil cu pubertatea. Pubertatea este o perioadă în cursul căreia se produc mari schimbări fiziologice şi mai ales psihologice. Un nou element îşi face apariţia în viaţa psihică, şi acest element provoacă modificări ale sensibilităţii, deci a felului de a vedea lucrurile. Ei bine, a crede că lumea este opera unui Creator atotputernic, omniscient şi plin de dragoste este de o importanţă fundamentală pentru viaţa psihică a omului. Raţionamentul şi reacţiile unui adevărat credincios în faţa problemelor de ordin moral, social, politic, au o dimensiune mai profundă şi mai vastă şi sunt de o calitate mai subtilă decât cele ale unui ateu. Graţie prezenţei acestui element, al credinţei, al dragostei faţă de Creator, ei simt şi înţeleg ceea ce alţii nu pot nici să simtă nici să înţeleagă.

“Dar, vor spune unii, ateii sunt mai obiectivi, mai logici, ei se pronunţă în mod unic asupra ceea ce văd, în timp ce ceilalţi, atât de absorbiţi de credinţele lor, fac judecăţi eroanate.” Nu e adevărat. Desigur, nu pentru că sunt sunt credincioşi au oamenii şi o bună judecată; pentru a se pronunţa în mod corect, există anumite facultăţi mentale care intră în joc, şi nu toţi credincioşii sunt atât de bine dezvoltaţi mental. Dar eu vreau să spun aceasta: omului inteligent

care nu crede în existenţa lui Dumnezeu, în realitatea sufletului, în imortalitatea spiritului îi va lipsi în permanenţă un element substanţial pentru a face observaţiile şi judecăţile sale. Absenţa acestui element îi reţine pe atei într-un punct de vedere superficial; ei se opresc la formă, la suprafaţa existenţei.

Când acest element al credinţei vine să se introducă în el, omul descoperă adevărata dimensiune a fiinţelor şi lucrurilor şi simte curenţii care circulă între ele. Un ateu se conduce în existenţa sa ca şi cel care în faţa unei fiinţe umane nu ia în considerare decât anatomia sa. Cât timp e vorba să îi identifice membrele, organele şi să descrie aparenţa lor merge, anatomia poate să ajungă. Dar a te ocupa numai de anatomie semnifică a te ocupa numai de un corp fără viaţă, nu de viaţă însăşi.

Noi suntem creaturi, şi creaturile care nu recunosc că au un Creator cad în absurditate şi monstruozitate. Ce putem aştepta bun de la cineva care refuză să recunoască o evidenţă atât de simplă: că întreaga creaţie şi creaturile au în mod necesar un Creator? Priviţi, când o crimă a avut loc, prima întrebare ce şi-o pun oamenii, este: cine este autorul? În majoritatea cazurilor el e deja departe, nu a rămas alături de "opera" sa, şi cu toate acestea nimeni nu se îndoieşte că această operă nu are un autor! De asemenea, când se găseşte un tablou şi nu se ştie cărui pictor să i se atribuie pentru că nu poartă semnătură, noi nu spunem că acest tablou nu are un autor, spunem numai că el este "anonim". Se ignoră cine este autorul, dar nu ne îndoim că el există. Atunci, de ce pentru această operă grandioasă, sublimă, care este întreaga creaţie, unii pretind că ea nu are autor? Să spună mai repede, dacă o vor, că e anonimă (există suficiente fiinţe umane care să se ocupe de a da un nume Creatorului!) dar să îl negi pe acest autor este cea mai mare aberaţie.

Pentru mine, acesta e un subiect despre care nici nu e nevoie să vorbim, mi-e ruşine să mă opresc asupra lui. Ca şi cum tot ceea ce există mai inteligent, mai mare, mai frumos în univers a ieşit, aşa, într-o bună zi, din întâmplare, din haos… nu, nu există cuvinte suficiente pentru a califica această afirmaţie! Pentru un Iniţiat, cel care vrea să găsească adevărul trebuie înainte de orice să recunoască existenţa Creatorului. Şi dacă vrea să beneficieze de viaţa Sa, de dragostea Sa, de forţa Sa, trebuie să se lege de El, să intre în contact cu fiecare dintre aceste calităţi cărora El este unicul şi adevăratul izvor. Numai gândul despre existenţa unui Creator lucrează deja benefic asupra fiecărei creaturi.

Pentru că, contrar a ceea ce unii au crezut mult timp şi încă o mai cred, Dumnezeu nu este acel bătrân cu barbă, aşezat pe nori, ocupat să observe oamenii pentru a scrie greşelile lor şi a-i pedepsi. Pe Dumnezeu nu putem nici să-L descriem nici să-L explicăm, nici măcar să-L concepem, dar cel ce îl caută în mod sincer, cel care munceşte să se apropie de El prin practicarea virtuţilor, simte puţin câte puţin prezenţa Sa manifestându-se în el ca pace, ca lumină, ca dragoste, ca forţă şi nimic rău nu-l mai poate atinge. Da, aceasta trebuie înţeles de la bun început, că nu îl veţi întâlni pe Dumnezeu în exteriorul vostru, nu puteţi decât să-L găsiţi în voi ca o prezenţă care dă viaţă şi iluminează toată fiinţa voastră interioară.

Observați-vă atunci când iubiți pe cineva: simpla prezență a acestui sentiment în voi vă împinge să gândiți şi să acționați într-o anumită manieră, şi nu numai față de acea persoană, ci față de toate ființele din jurul vostru şi chiar cu natura aveți alte relații din cauza prezenței acestui sentiment în voi. Deci, iată un motiv şi mai serios atunci când cel pe care-l iubiți este Ființa tuturor ființelor.

Dar cum să iubim pe cineva căruia i se neagă existența?…Celui care nu crede în Dumnezeu, celui care nu-l iubeşte îi va lipsi tot timpul ceva oricât de mare savant sau filozof ar fi el, şi anume acel sentiment care îl va ridica la adevărata înțelegere. Dragostea este o forță care acționează asupra voastră, asupra mentalului vostru, asupra voinței voastre, asupra corpului vostru chiar şi vă dă imense posibilități. Dragostea este ca benzina: dacă aveți benzină în maşina voastră putenți avansa, dar dacă benzina lipseşte, unde veți merge?

Înțelegeți că ceea ce vă spun astăzi este un adevăr esențial: tocmai prezența sau absența anumitor elemente în voi este cea care determină destinul vostru. Dacă aveți credință, dragoste, speranță, dacă credeți în Dumnezeu, dacă Îl iubiți şi vă bazați speranțele pe El, oricare ar fi evenimentele şi condițiile, viața voastră nu ar fi la fel ca şi când nu ați aveați toate acestea. Va veni ziua în care cercetătorii vor înțelege că este mai important a studia reacțiile chimice care produc în om convingerile sale, ideile sale, gândurile sale, decât să cunoaştem toată chimia organică, anorganică, etc.

Chiar dacă ceea ce vă explic acum nu vă spune mare lucru, nu-i nimic, nu este nimic pierdut. Eu vă vorbesc de realități care există în voi, şi chiar dacă nu sunteți încă conştienți, eu ştiu că vorbind ating ceva în voi care nu cere decât să iasă la lumină. Puțin câte puțin, acest ceva – sentimentul divinului – se va manifesta în voi. Ca şi lotusul care înce să crească sub apă, iar apoi înfloreşte la suprafață…

Lotusul este tocmai simbolul acestui proces psihic pe care vi-l descriu. Lucrurile se nasc în obscuritatea subconştientului, iar în momentul în care apar în conştiință, ele nu sunt la început, ci aproape de realizarea lor, pentru că de mult timp erau în mişcare. În acelaşi fel, cuvintele mele trezesc în profunzimea voastră ceva care, într-o zi, ca şi floarea de lotus, va ieşi la suprafață pentru a înflori deasupra apei.

Cap III **Sensul Sacrului**

Acum mulți ani, când eram tânăr, în Bulgaria, nu aveam destui bani pentru a-mi cumpăra un radio şi mi-am fabricat un radio cu galenă. Pentru a face să funcționeze un astfel de aparat, trebuie să punem un mic ac pe un cristal de galenă şi să-l deplasăm pentru a obține un contact: câteodată merge, câteodată nu… Şi tocmai aceasta m-a frapat atunci şi m-a determinat să reflectez: nu funcționa sigur. Atingeam piatra cu acul, nu auzeam nimic, trebuia să continui să caut, să tatonez, şi în fine, dintr-o dată, auzeam muzică sau voci… Era ca şi cum erau puncte sensibile, vii, şi puncte moarte. Când găseam un punct viu, trebuia să mențin acul pentru ca postul să continue să funcționeze; dacă l-aş fi deplasat aş fi pierdut contactul şi ar fi trebuit să încep tatonarea pentru a găsi un nou punct.

Reflectând, am descoperit că fenomenul prezenta corespondenţe cu viaţa noastră interioară. Toţi oamenii caută ceva, vor să audă o voce, vor să primească ajutor. Dar majoritatea timpului ei nu aud nimic, nu primesc nimic. De ce? Pentru că nu au ştiut să atingă în ei înşişi punctele sensibile a sufletului şi spiritului lor care i-ar fi pus în comunicare cu regiunile spirituale. Ei trebuie deci să continue să exploreze, să tatoneze; atunci când vor ajunge să atingă aceste puncte ei vor resimţi o senzaţie care nu-i va înşela: vor primi lumina, dragostea, bucuria, vor avea revelaţia sensului vieţii.

Veţi spune: "Bun, am înţeles, trebuie să găsim aceste puncte, dar cum?" În realitate, e o problemă de atitudine. Ori, există un lucru în particular pe care oamenii îl neglijează din ce în ce mai mult, e vorba de atitudinea interioară, de sensul sacrului. Nimic în ochii lor nu mai e demn de respect, de veneraţie. Veţi spune că ei încearcă să cultive respectul pentru persoana umană… Da, dar e prea puţin, e aproape nimic, pentru că deasupra omului şi superioare lui, există fiinţe pe care el le neglijează, el nu crede nici măcar în existenţa lor. El se ascunde în spatele a ceea ce numeşte "respectul pentru fiinţa umană" pentru a se justifica de nerespectarea a nimic altceva, nici a lui însuşi, nici a naturii şi nici chiar a Creatorului.

În realitate, nu veţi putea respecta cu adevărat oamenii dacă, în interiorul vostru, nu veţi avea consideraţie pentru ceva mai mare, absolut. Da, veţi merge până la a-i masacra pentru că vor exista mobile personale foarte puternice în voi care vor suprima acest respect. Numai atunci când veţi avea un sentiment sacru despre cineva, o fiinţă mai mare, mai înaltă, Creatorul, veţi respecta de asemenea şi oamenii.

Această problemă de atitudine este esenţială, pentru că ea determină toată viaţa interioară şi exterioară a omului. Atitudinea majorităţii oamenilor de astăzi este deplorabilă: în loc să-şi întoarcă faţa spre Creator, ei Îi întorc spatele. Nimeni nu îi mai învaţă să cultive acest sens al sacrului, chiar sunt împinşi să se debaraseze de el, pentru că e inutil, e depăşit, pare-se. Era bun pentru înaintaşii noştri care erau nişte ignoranţi, dar în epoca noastră nu e bun!… Ei bine, să o ştie, iată de ce întâlnesc atâtea dificultăţi în viaţă, pentru că cu această atitudine grosieră, nerespectuoasă, ei nu pot face nici un progres. Desigur, în domeniile ştiinţific, tehnic, unde activează, ei pot obţine unele rezultate, dar toate acestea aparţin domeniului material, exterior, dar în domeniul interior, spiritual, din păcate ei nu vor descoperi mare lucru; cel mai adesea acolo e mediocritate, prostie, vid, spaimă. Şi aceasta va continua până când nu vor rezolva această problemă esenţială: a găsi atitudinea potrivită.

În faţa acestei Fiinţe sublime care dirijează totul, care distribuie totul, omul trebuie să aibă o atitudine de respect, de încântare. Veţi spune: "Dar noi nu vedem această Fiinţă!" Ba da, O vedeţi: vedeţi frumuseţea naturii, armonia Creaţiei, vedeţi în jurul vostru bărbaţi şi femei; dar nu vă gândiţi niciodată să urcaţi până la Autorul a tot ceea ce vedeţi, Autorul nu există! Ei bine, ce speraţi să câştigaţi cu o astfel de atitudine? Veţi fi aruncaţi la dreapta şi la stânga de forţe haotice cu care, în mod inconştient, v-aţi acordat.

Când vrem să obţinem o favoare de la cineva, ştim cum să-l salutăm, cum să ne purtăm în faţa lui, cum să-i vorbim, dar în faţa Cerului care ne-a creat, care ne-a dat totul, nu ştim să o facem. Chiar şi în biserici nu avem

atitudinea corectă. Din punct de vedere exterior, da, desigur… dar în interior, în gânduri, în sentimente trebuie să găsim această atitudine pentru a obține toate binecuvântările Cerului.

Încercați acum să găsiți atitudinea corectă față de Dumnezeu, să vă gândiți la El cu respect, cu încântare şi dragoste, pentru că în acel moment veți vibra la unison cu El, şi tot ceea ce El posedă va începe să vină spre voi: veți simți că vă luminați cu lumina Sa, veți iubi cu dragostea Sa, veți fi liberi cu libertatea Sa, vă veți bucura cu bucuria Sa. Priviți îndrăgostiții: împărtăşesc aceleaşi senzații pentru că vibrează pe aceeaşi lungime de undă. E o lege a fizicii. Dar oamenii nu se gândesc niciodată să aplice în domeniul spiritual legile pe care le-au descoperit în lumea fizică.

Creatorul, El, desigur, nu are nevoie de dragostea voastră sau de venerația voastră, Lui nu-I lipseşte nimic, El are plenitudinea. Voi sunteți cei care aveți nevoie să-L iubiți, pentru că grație acestei iubiri vă ridicați până în lumile frumuseții, luminii, libertății care sunt ale Sale. Da, de aceea trebuie să aveți un sentiment sacru față de această Ființă care a creat totul cu o aşa inteligență. Sunteți încântați în fața florilor, pietrelor prețioase, cântecului păsărilor, în fața frumuseții sau inteligenței anumitor ființe… Atunci cum puteți să nu fiți încântați în fața Celui care le-a creat? El e singurul care merită admirația voastră; ori tocmai El este cel neglijat, surgiunit.

Religia, care s-a redus puțin câte puțin la practici exterioare, şi ştiința care a contribuit să-l deturneze pe om de la sentimetul sacrului, nu fac ca această atitudine să fie uşor de găsit. De aceea, pentru câtva timp, căutați, căutați… ca la un post cu galenă! Prin gândire, prin rugăciune (acesta este acul!) veți încerca să găsiți acel punct… Şi de îndată ce îl veți găsi, veți vedea splendoarea lumii divine, veți auzi vocea Celui Etern. Deci, trebuie să continuați, trebuie să insistați… Şi apoi, într-o zi, pe neaşteptate, ceva se va deschide, va țâşni…

Cap IV **Vocea naturii superioare**

Judecata negativă pe care contemporanii noştri o fac în general asupra bătrânilor vine din concepția materialisă despre existență. Pentru cel care crede că sensul vieții este de a putea profita de plăceri, de a mânca, de a bea, de a fuma, de avea aventuri pasionale sau de a se implica în activități în urma cărora obține bani, putere sau glorie, evident că bătrânețea nu e perioada cea mai favorabilă. Cu atât mai mult că, uzând şi abuzând de sănătatea sa în aceste ocupații în timpul tinereții, el este cu atât mai mult şifonat, decât ar fi fost dacă ar fi trăit rezonabil.

Se spune tinerilor: “Grăbiți-vă, viața e scurtă, şi dacă nu profitați de ea veți regreta într-o zi de a lăsa să treacă atâtea ocazii.” Da, o filozofie foarte periculoasă circulă acum în lume, care împinge oamenii să-şi satisfacă toate dorințele, pentru că e foarte rău, pare-se, de a nu urma vocea naturii sau de a se opune ei, şi aceasta se numeşte refulare.

Cu toate acestea, dacă sunteți lucid şi onest, vă veți da seama că vocea care vă vorbeşte în forul interior nu vă spune tot timpul să nu căutați decât plăcerea.

Câteodată, din contră, vocea care vorbeşte în noi ne sfătuieşte de a fi mai rezonabil, mai stăpân pe sine, ea ne adresează chiar reproşuri: “De ce ai făcut prosti? De ce te-ai lăsat antrenat? Acum, o regreți…” Fără îndoială, această voce se exprimă mult mai rar, şi mult mai încet, dar ea e acolo, nu o putem nega.

Ei bine, ea este, de asemenea, vocea naturii, dar vocea naturii superioare, pe când cealaltă este vocea naturii inferioare. Pentru că aceste două naturi coexistă în om, şi ele încearcă în mod egal să se manifeste. Iată un punct care trebuie să fie clar pentru voi.

Când oamenii, chiar şi scriitorii, filozofii, vorbesc de “a urma natura, a se supune legilor naturii”, ei nu ştiu prea bine ce trebuie să pună în locul acestui cuvânt “natură”. Ei invocă natura de fiecare dată când vor să se justifice că se supun instinctelor lor, sau cedează în fața tentațiilor. Ei bine, nu, nu se justifică bine; ei se supun naturii, da, dar naturii inferioare, şi îşi închid urechile naturii superioare: pentru că ea există de asemenea, le vorbeşte, dar ei refuză să audă vocea sa.

În religia creştină, tradiția spune că omul este însoțit pe timpul întregii vieți de o entitate luminoasă şi de o entitate tenebroasă: entitatea luminoasă, îngerul, stă în dreapta sa şi se străduie să-l lumineze cu sfaturile sale pentru a se ține pe calea cea bună. Entitatea tenebroasă, demonul, stă la stânga sa şi caută, din contră, să-l antreneze pe căi necinstite făcându-i tot felul de propuneri amăgitoare: “Ei da, aceasta e dragostea, acesta e succesul, aceasta e fericirea…” Şi omul, naiv, se lasă sedus, până în momentul în care îşi dă seama că s-a rătăcit.

Acum, dacă mă veți întreba: “Dar e adevărat? Suntem însoțiți tot timpul de un înger şi un demon?” vă voi răspunde că lucrurile nu stau tocmai aşa. Îngerul şi demonul sunt imagini. Pentru a lumina pe oamenii simpli care nu ar fi înțeles, cu siguranță, dacă li s-ar fi vorbit despre natura superioară şi natura inferioară, Inițiații trecutului s-au servit de aceste personificări. În realitate, nu există în exteriorul nostru o ființă care ne trage la dreapta şi o alta care ne trage la stânga. Totul se petrece în interiorul nostru, în noi înşine există această dublă mişcare spre lumea superioară şi spre lumea inferioară.

De aceea, atunci când credeți că ați acționat rău pentru că o forță exterioară răufăcătoare v-a antrenat, în realitate nu e aşa, în voi aveți ceva care vă împinge să urmați acele influențe, nu e necesar să vină ceva din exterior să vă determine să faceți astfel. Deci, atenție, atunci când dorințele vă asaltează, învățați să discerneți dacă solicitările vă vin din partea naturii inferioare sau din partea naturii superioare şi unde vă vor conduce ele.

Nu trebuie ca tinerii să-şi imagineze că orice ar face vor rămâne proaspeți, viguroşi şi sănătoşi. Da, ştiu, e o senzație pe care ei o au, că totul e posibil, că sunt invulnerabili şi această stare va dura etern. Din păcate, această senzație nu durează mult timp; mai repede sau mai târziu trebuie să dea piept cu realitatea, şi această realitate înseamnă uzură, depresie. Pentru că nu putem face orice. Tot ceea ce facem lasă în noi urme de neşters şi când am cheltuit energiile şi materialele cele mai prețioase în excese de toate felurile, nu putem pleca mai departe, aşa, proaspeți şi bine dispuşi, ci ne ofilim repede. Şi atunci când nu mai suntem atât de proaspeți şi plini de viață,

suntem mai puțin apreciați, şi încet încet suntem dați la o parte, şi e normal. Astfel tragem concluzia că e înspăimântător să îmbătrâneşti.

Ei da, desigur că e înspăimântător să îmbătrânească cel care nu a precupețit nici un efort de a intra în bătrânețe blazat, sărăcit, abrutizat. Şi chiar dacă în sfârşit a dobândit înțelepciunea şi luciditatea, acum acest lucru e inutil. E bine ca într-un sfârşit să înțelegeți cum stau lucrurile, dar pentru a fi eficace, această înțelegere trebuie să fie susținută, alimentată de anumite materiale. Dacă nu mai avem forță, putem să înțelegem orice, aceasta nu va servi la nimic: nu vom mai fi capabili să transmitem altora concluziile experiențelor noastre.

E adevărat, viața e scurtă şi energiile pe care la avem sunt limitate. Iată un motiv în plus pentru tineri să învețe să asculte vocea naturii superioare, pentru a nu-şi pierde energiile lor în nebunii sau inutilități, ci să le consacre realizării unui înalt ideal, pentru a deveni utili lor înşişi şi societății, lumii întreagi. Peste tot, în loc să se manifeste ca nişte ființe ordinare, ei să aducă ceva subtil, pur, luminos care inspiră, care stimulează pe alții şi le comunică dorința de a se perfecționa. Lucrând astfel pentru un înalt ideal, cu o conştiință lărgită, cu cât vor avansa în existență, cu atât vor deveni mai plini de viață şi mai expresivi.

Desigur, cu vârsta vin şi ridurile, părul alb, obosim mai repede, membrele îşi pierd suplețea, vedem mai puțin bine, etc., dar față de câteva pierderi, ce de bogății putem câştiga în sufletul şi spiritul nostru! Şi iată, de aceea, dacă ați trăit bine tinerețea voastră, în loc să-i puneți pe fugă pe cei din jurul vostru, ca aceia care îmbărtânind devin supărători şi dezagreabili, veți fi iubiți, apreciați şi toată lumea va căuta să vă întâlnească pentru că veți deveni izvoare dătătoare de viață, lămpi aprinse, grădini înflorite, livezi pline de păsări şi fructe.

Cap V **Să alegem buna direcție**

Când eşti tânăr, e normal să ai ambiții, să-ți faci proiecte… Dar atenție, şi aici trebuie să fim vigilenți, pentru că aspirațiile voastre sunt cele care vă determină viitorul. Când începeți să vă gândiți la un proiect, e ca şi cum vă angajați într-o direcție determinată, şi înainte de a vă atinge scopul, trebuie să ştiți că veți trece, obligatoriu, prin anumite stații. De aceea e foarte important de a cunoaşte relațiile, afinitățile pe care dorințele voastre le au cu cutare sau cutare aspect din lumea fizică şi din lumea psihică. Un proiect, este ca şi cum ați pune trenul vostru pe şine, şi dacă nu ați fost lucizi şi vigilenți în momentul deciziei, acest tren vă va duce adesea acolo unde nu gândiți, şi mai ales, acolo unde nu o doriți.

Când cineva, de exemplu, începe să se gândească: “Eu, mai târziu, vreau să mă impun, nimeni nu mă va călca pe bătături, voi fi cel mai puternic, iar cel care va încerca să mi se opună, va vedea el!” ei bine, această decizie nu va rămâne fără consecințe asupra caracterului, activității persoanei respective, asupra relațiilor pe care le va avea cu alții. El va deveni din ce în ce mai neîncrezător, arogant, dur, vindicativ, şi toate activitățile sale vor fi orientate în aceeaşi direcție: puterea, dominarea, violența… Iată cum, încetul cu încetul, el riscă să fie antrenat să comită acte criminale, iar voi ştiți cum

sfârşesc toate acestea! Cât despre cel ce are ca scop banii, plăcerile, sau gloria, el de asemenea se pune pe şine determinate şi nu va putea scăpa de consecinţele alegerii sale.

În schimb, dacă vă veţi decide: “Vreau să fac bine, vreau să-i ajut pe ceilalţi, chiar dacă aceasta nu îmi va aduce nici un avantaj material, chiar dacă nu voi fi atât de mult recompensat”, care vor fi consecinţele? Vă veţi dezvolta bunătatea, răbdarea, generozitatea, şi nu numai că veţi simţi că înfloriţi, dar din cauza strălucirii voastre veţi fi într-o zi apreciat şi iubit de toţi.

Niciodată un gând bun, un sentiment bun nu rămâne fără rezultat, pentru că totul se înregistrează. Desigur, nu trebuie să vă aşteptaţi ca anturajul vostru să observe imediat tot ceea ce purtaţi bun în capul şi în inima voastră. Ce vreţi, oamenii sunt preocupaţi de propriile lor probleme, trebuie să fim indulgenţi şi să nu le purtăm pică. Dar să ştiţi că într-o zi sau alta, tot ceea ce aţi făcut util şi constructiv alegând calea cea bună, va da rezultate. E o lege absolută.

Deci, trebuie ca foarte devreme să deveniţi conştienţi de importanţa alegerilor voastre. Dacă vă veţi lăsa antrenaţi în direcţii rele pentru că pe moment vă păreau agreabile şi pline de promisiuni, veţi fi într-o zi sau alta obligaţi să constataţi daunele. De câte ori am văzut băieţi şi fete care nu au vrut să facă altfel decât după capul lor, iar după câţiva ani au venit să mi se plângă: “Nimic nu s-a întâmplat cum speram. Ce decepţie! Dacă aş fi ştiut!…” A cui e greşeala? Eu îi prevenisem.

Şi câţi bărbaţi şi femei, ajunşi la sfârşitul vieţii, îşi spun: “Dacă aş fi ştiut! …” Ei au alergat după ceea ce credeau că e fericirea, şi adesea nu putem nega că aparent au obţinut succese: ei au fost oameni politici influenţi, generali victorioşi, artişti recunoscuţi şi celebri, au dus o viaţă strălucitoare pe care toată lumea o invidia. Şi totuşi, ajunşi la sfârşitul vieţii, şi ei au fost obligaţi să recunoască că ceea ce li s-a întâmplat în viaţă a fost altceva decât ceea ce doreau în cu adevărat.

Dar tinerii vor să înveţe totul prin ei înşişi, ei îşi imaginează că adulţii care le dau sfaturi de prudenţă, de discernământ vor să-i priveze de anumite satisfacţii. Da, poate unii o fac. Dar de ce nu au ei atâta judecată pentru a vedea că dacă un înţelept, un Maestru, îi sfătuieşte să se ferească de anumite proiecte, de anumite alegeri, este pentru ca ei să se poată lansa în intreprinderi cu adevărat constructive şi benefice, care nu le vor aduce niciodată decepţii şi amărăciune?

Dacă ne-am putea aventura fără nici un pericol în orice direcţie, credeţi că aş fi aşa de stupid să-mi pierd timpul predicând discernământul, vigilenţa? Să ştiţi că nu sunt aşa prost! V-aş spune: “Daţi-i drumul, dragii mei, daţi frâu liber dorinţelor voastre, veţi avea tot ce vă doriţi: plăceri, facilităţi, succese”, şi eu aş fi primul care v-aş arăta cum se fac acestea. Din păcate, sau din fericire, lucrurile nu se petrec niciodată astfel.

Când inginerii trebuie să construiască o rachetă, de exemplu, ei studiază mai întâi mult timp proiectul, şi e necesar, pentru că sunt enorm de multe elemente de luat în considerare, de la materiale, greutatea lor, rezistenţa lor, până la traiectoria rachetei în spaţiu, trecând prin aprovizionarea ei cu carburant, etc. Ei ştiu că dacă un singur detaliu e defectuos, aceasta poate

duce la o catastrofă. Această pregătire cere uneori ani de calcule, de reflecție, de experiențe, înainte de lansare, dar toată lumea e de acord în a recunoaşte că aceste lucruri sunt indispensabile. Şi iată că atunci când e vorba, pentru oameni, de a se lansa în spațiul vieții, dați-i drumul! Fără a reflecta, fără, a se pregăti ei se grăbesc, convinşi că vor reuşi! E extraordinar! Toate precauțiile pe care le găsim indispensabile când este vorba de o maşină le socotim inutile pentru noi înşine! Iată cum devenim victimele forțelor oarbe şi gata cu libertatea.

Atunci, spun tinerilor: "Atenție, încercați să discerneți tot ceea ce riscați răspunzând fiecărei solicitări interioare şi exterioare." Când unii vin şi îmi povestesc necazurile lor, decepțiile lor, experiențele lor nefericite sunt stupefiat de uşurința cu care s-au lăsat antrenați. Li se oferă alcool, ei îl beau; li se oferă droguri, ei le iau; întâlnesc din întâmplare băieți şi fete necunoscuți, iar seara se culcă împreună… Fără a vorbi de alte aventuri, mai periculoase unele decât altele: trafic, furturi, etc. Ei au impresia că descoperă viața… Dar sunt alte lucruri de descoperit în viață!

Tinerii sunt grăbiți să facă experiențe în care îşi pierd prospețimea, bucuria de a trăi şi chiar sănătatea. Să se ardă un pic nu le ajunge, unii reîncep până nu mai rămâne din ei decât un pumn de cenuşă. Şi iată, e de lucru pentru medici, psihiatri şi psihanalişti. Ei cred că asta înseamnă "a cunoaşte viața". Şi când li se spune că alte experiențe trebuie făcute, unde ceea ce vor descoperii sunt echilibrul, armonia, pacea, desigur că nu se vor împotrivi, dar cred că aceste experimente pot să mai aştepte, trebuie mai întâi să guste din toate plăcerile, din toate aventurile, chiar şi din cele mai periculoase. Dumnezeule, săracii, cum pot să-şi imagineze că după ce şi-au risipit toate energiile fizice şi psihice vor mai fi capabili de o muncă interioară serioasă?

Nu e adevărat faptul că, dacă la o anumită vârstă, pasiunile se liniştesc ele cedează locul unei activități spirituale. Pentru a întreprinde această activitate, omul nu trebuie să fie obosit, ramolit de o existență petrecută în dezordine şi excese, dacă nu, singurul lucru de care mai e capabil este este de a citi câteva cărți pentru a face citate: "Moise a spus… Buda a spus… Iisus a spus…" Iată viața sa spirituală! Iar lui îi este imposibil, evident, de a realiza ceea ce Moise, Buda, sau Iisus au spus. Ei bine, eu îi sfătuiesc pe tineri să înceapă foarte devreme să ia în serios învățătura marilor înțelepți şi marilor Inițiați, şi pentru restul să se mulțumească să facă citate. Există atâtea romane, piese de teatru, etc., în literatura universală pentru a-i învăța ceea ce sunt pasiunile umane şi unde duc ele pe cei ce le urmează! Deci, iată, totul e etalat, nu trebuie decât să citiți, nu e necesar să faceți atâtea experiențe costisitoare pentru a le cunoaşte. Ei da, vedeți, există o viață care e preferabil a o trăi şi o alta despre care e preferabil să facem citate!

Eu ştiu că ceea ce vă spun nu prea vă convine, e chiar contrariul a ceea ce vă place, pentru că aşa e natura umană, avidă de aventuri, curioasă să facă experiențe, unde ea are impresia că trăieşte mai intens. Dar încercați să țineți seama de sfaturile mele. La început va fi dificil, vă veți simți păcăliți, ca şi cum explorarea unor anumite teritorii v-ar fi interzisă. Dar cu anii, când veți descoperi ceea ce înseamnă cu adevărat viața spirituală, frumusețea,

intensitatea experienţelor pe care e posibil să le faceţi, nu veţi regreta eforturile făcute, nu veţi mai avea impresia că aţi fost privaţi, ci din contră, îmi veţi mulţumi, pentru că veţi constata că nu v-am înşelat.

Cap VI **Studiile nu sunt suficiente pentru a da un sens vieţii**

Situaţia tinerilor care fac studii este de invidiat dintr-un anumit punct de vedere, dar în acelaşi timp prezintă câteva pericole. Cei ce studiază au şansa de a se îmbogăţi din punct de vedere intelectual prin cunoştinţele dobândite, în acelaşi timp obţinând diplome care le vor permite să-şi câştige existenţa şi să aibă un loc în societate. Dar pericolul este de a lua atât de mult în serios ceea ce învaţă în şcoli, universităţi, încât să nu mai caute să meargă mai departe. Studiile sunt utile, necesare, indispensabile chiar, dar adevărata înţelegere a vieţii nu se află aici, în acumularea de cunoştinţe intelectuale. Cu aceste cunoştinţe rămânem la suprafaţa lucrurilor, nu le găsim sensul, şi este cea mai gravă lacună.

La terminarea studiilor universitare, câţi studenţi se găsesc dezorientaţi, în vid! Ceea ce au învăţat nu a făcut decât să le încarce memoria, să semene în ei îndoiala şi confuzia. A cunoaşte istoria, geografia, chimia, biologia, etc., e bine, dar acestea nu vor putea face tinerii nici mai fericiţi, nici mai echilibraţi. Iar responsabilii cu instruirea publică nu-şi mai revin din mirare văzând că, în ciuda eforturilor lor pentru a le ameliora condiţiile de muncă, tinerii continuă să se drogheze, să se revolte şi să plece în derivă.

Să luăm un exemplu foarte simplu: chimia. La chimie elevii învaţă despre constituţia diferitelor corpuri, proprietăţile şi condiţiile (temperatură, proporţii…) în care transformările lor sunt posibile. E foarte bine, dar la ce le pot folosi toate acestea dacă nu ştiu că viaţa lor interioară se supune de asemenea aceloraşi legi? Ori, tocmai, ei nu o ştiu, şi îşi imaginează că în orice fel şi în orice condiţii, introducând în ei orice fel de elemente (gânduri, sentimente, dorinţe) vor obţine de îndată ceea ce îşi doresc. Ei bine nu, gândurile, sentimentele, dorinţele sunt ca şi elementele chimice, au proprietăţi tot atât de diverse, iar întâlnirea lor, combinaţiile lor produc, la fel, reacţii foarte variate. Aceleaşi legi guvernează în lumea fizică şi în lumea psihică, şi pentru echilibrul şi dezvoltarea noastră e mai important să cunoaştem chimia psihică, dacă nu, riscăm să ne otrăvim, să ne ardem, să producem explozii, etc.

Atât timp cât se simt capabili şi nu au pierdut gustul, tinerii trebuie să facă studii, dar ştiind că ceea ce învaţă nu va putea să satisfacă decât parţial aspiraţiile lor. A studia e util, pentru a avea materiale, dar în interior cei ce studiază au nevoie de o filozofie divină ca de un fir al Arianei care să le permită să se orienteze şi să se regăsească în labirintul cunoştinţelor. Şi această filozofie divină îi va ajuta de asemenea să nu se lase antrenaţi de toţi curenţii de gânduri care apar de la un timp la altul în mediile intelectuale: scopul momentului dispare pentru a lăsa loc altuia, care dispare la rândul său. Acestea sunt moduri pasagere. Pentru că toate sistemele filozofice care nu sunt inspirate de o adevărată înţelegere a legilor naturii şi ale vieţii, nu durează.

Cei ce studiază pot să citească totul, să cunoască toate ştiinţele, literaratura, toate sistemele filozofice... de ce nu, dacă sunt capabili? Cunoştinţele sunt ca nişte materiale, bogăţii, de ce să nu le dobândim? Dar de ce trebuie să ne îndoim, sunt tocmai concluziile. Da, să nu ne încredem în concluziile pe care le-au putut trage savanţii şi filozofii plecând de la toate aceste materiale pe care le-au avut la dispoziţie. Când, după ani de studii şi cercetări, aceşti mari gânditori, aceşti mari profesori vă spun că au ajuns la concluzia că universul este opera hazardului, că nu există nici o ordine în creaţie, că sufletul, morala, religia sunt invenţii pe care trebuie să le respingem, că pământul e un câmp de bătălie unde fiecare trebuie să se lupte cu ghearele şi cu dinţii pentru a nu fi devorat de vecinul său, etc., ascultaţi-i din curiozitate, dacă vreţi, dar nu vă lăsaţi influenţaţi. De altfel, de câte ori în cursul secolelor, concluziile savanţilor şi filozofilor s-au schimbat! Atunci, de ce să vă aşezaţi viaţa pe baze atât de instabile? Toate cunoştinţele trebuie să ne aducă spre Dumnezeu, spre înţelegerea sensului vieţii. Dacă ele ne rup de Dumnezeu şi de sensul vieţii, la ce servesc ele? E mai bine să le lăsăm deoparte.

Adesea vin să mă caute studenţi care se plâng: “Nu mai ştiu unde sunt, acum nu mai cred în nimic…” Ce muncă urmează pentru mine, care trebuie să-i ajut să-şi regăsească drumul! Pentru că această stare de confuzie se reflectă asupra comportamentului lor: sunt gata să facă tot felul de prostii. Ei da, dacă lumea nu e decât o absurditate, nonsens, haos, e permis să faci orice! Şi aceasta are uneori consecinţe asupra sănătăţii lor, pentru că această debandadă care se produce în cap sfârşeşte prin a atinge tot organismul. Deci eu le spun tinerilor: atenţie, primiţi un bagaj care riscă să vă facă să sucombaţi, dacă nu ştiţi să îl echilibraţi şi să îl digeraţi graţie altor elemente. Creierul, sistemul nervos nu sunt atât de pregătite pentru a primi greutatea acestei cunoaşteri indigeste, trebuie să-l întărim printr-o altă cunoaştere (a se vedea “Ştiinţa vieţii” broşura nr. 315).

Dar să nu mă înţelegeţi greşit. Atunci când critic intelectualii şi importanţa dată studiilor universitare nu o fac pentru că găsesc intelectualii atât de ridicoli sau răufăcători, iar studiile lor atât de inutile sau nocive. Nu, ceea ce eu critic este această tendinţă de a crede că studiile şi munca intelectuală reprezintă un summum al cunoaşterii şi a gândirii. Ca şi cum nu ar exista nimic mai presus! Dacă Inteligenţa cosmică a dat un intelect omului, este pentru ca să îl utilizeze, iar el îl utilizează pentru a face cercetări, analize, măsurători, comparaţii. Bun. Dar intelectul este un instrument insuficient, domeniul pe care oamenii îl pot explora graţie lui este limitat, şi adesea contradictoriu; de aceea ei trebuie să împingă mai departe investigaţiile lor în domeniul sufletului şi spiritului, dacă nu se vor simţi aruncaţi la stânga şi la dreapta, mereu nesiguri, nemulţumiţi.

Deci, ca să fie totul clar odată pentru totdeauna. Chiar dacă cunosc defectele învăţământului universitar în lumea întreagă, eu n-am sfătuit niciodată tinerii să-şi înceteze studiul. Din contră, eu sunt cel care-i împing să le continue, pentru că aşa a făcut şi Maestrul meu, Peter Deunov, cu mine. Înainte de a-l întâlni pe Maestru tocmai am părăsisem liceul, pentru că credeam că Ştiinţa iniţiatică pe care am descoperit-o în cărţi depăşea tot ceea

ce am învăţat până atunci. Nu mai conta nimic altceva decât Ştiinţa iniţiatică şi exerciţiile de respiraţie, de concentrare, de meditaţie, rugăciunea, postul, etc. Evident, nu era rezonibil, prietenii mei şi mai ales mama îşi făceau probleme, dar eu nu voiam să ascult pe nimeni.

Apoi l-am întâlnit pe Maestrul Peter Deunov… el m-a lăsat să fac toate acestea pentru un timp, dar într-o zi mi-a spus: “Trebuie să te întorci la liceu ca să-şi termini studiile.” Am rămas siderat! Trecuseră cinci ani de când le-am abandonat şi îmi mai rămâneau doar trei ani pentru a le face. Aveam cu cinci ani mai mult decât ceilalţi băieţi şi era cu adevărat o încercare umilitoare pentru mine: aveam impresia că trebuie să mă reîntorc împreună cu nişte copii.

Aş fi putu studia singur şi să mă prezint doar la examene. Dar nu, Maestrul îmi cerea să mă întorc la liceu şi a trebuit să mă aşez pe aceleaşi bănci cu acei băieţi mult mai tineri decât mine! Nu vă mai povestesc ce evenimente amuzante s-au produs. Au existat desigur şi relaţii de prietenie între ei şi mine, pentru că vedeau că, fiind mai în vârstă decât ei, aveam mai multă experienţă în anumite domenii, şi veneau să-mi vorbească, să îmi pună întrebări despre tot felul de subiecte.

În fine, am absolvit bacalaureatul şi credeam că totul s-a terminat… Da de unde, nu eram încă la capătul suferinţelor, pentru că în acel moment Maestrul mi-a spus: “Acum trebuie să mergi la universitate.” Ai, ai, ai! Eu care îmi doream altceva, urmau încă bătăi de cap! Dar l-am ascultat pe maestru. Că îmi plăcea sau nu, ştiam că trebuie să-l ascult, pemtru că el vedea mai bine decât mine ce era bun pentru viitorul meu. Deci încă câţiva ani au trecut în timpul studiilor: m-am pregătit pentru examenele de psihologie, filozofie, pedagogie, urmărind şi câteva cursuri în disciplinele ştiinţifice pentru că erau lucruri care mă interesau. Când am obţinut diploma, mi-am spus: “Doamne, fă ca Maestrul să nu îmi ceară acum să continui până la doctorat!” Din fericire el nu mi-a mai cerut nimic de genul acesta… Şi de aceea nu sunt doctor, vedeţi!

V-am spus toate acestea pentru a vă spune că putem face studii fără a pierde esenţialul. Nu am făcut pe nimeni să renunţe la studii, din contră, am încurajat mereu tinerii şi i-am împins pe unii să le reia atunci când le-au abandonat. Vă spun doar că trebuie să fim precauţi pentru a nu ne lăsa să ne rătăcim sau să ne dezechilibrăm.

Înainte de a intra la Universitate eram deja plonjat în imensitatea vieţii sufletului şi spiritului, şi acest lucru m-a protejat. Am traversat acei ani de studii ca un răţoi care traversează un heleşteu. Eram uns cu ulei; da, penele mele erau unse. Nu regret anii pe care i-am petrecut cu studiul pentru că oricum eram curios să văd ce pot învăţa. Şi e adevărat, am învăţat multe lucruri, dar nu m-am lăsat influenţat de mentalitatea acelor autori şi profesori mai mult sau mai puţin înţelepţi şi luminaţi: am ţinut mereu prezentă în mine lumina Ştiinţei iniţiatice.

Cap VII **Caracterul contează mai mult decât cunoştinţele**

În timpul dificultăților, ne aşteptăm din partea oamenilor instruiți şi cultivați la reacții cu măsură, rezonabile. Dar cel mai adesea nu aceasta vedem: un nimic îi aduce în stări foarte rele de furie sau depresie, şi nu mai au nici o putere, nici o voință pentru a remedia lucrurile. Toată educația lor, toată erudiția lor e incapabilă să îi ajute. Atunci, chiar dacă credem că e de dorit ca tineretul să studieze şi să obțină diplome, suntem obligați să constatăm că, mai importantă decât formarea intelectului este formarea caracterului.

Pentru că esențialul este de a trăi, nu de a fi profesor, inginer sau economist. Şi pentru a trăi, pentru a înfrunta toate condițiile existenței, e important de a ne întări caracterul. Dacă nu, atunci când tinerii ajung la vârsta la care trebuie să înfrunte dificultățile, ei nu o vor putea face; ei au trăit în lumea abstractă a cărților şi sunt incapabili să suporte realitățile vieții.

Cu atât mai mult cum, adesea, studenții, care nu sunt de loc rezonabili, aşteaptă până în ultimul minut pentru a se pregăti serios pentru examenele lor. Câți băieți şi fete petrec cea mai mare parte a anului pentru a se întâlni, pentru a discuta şi să facă complet altceva decât studiile lor! O lună înainte de examen, în fine, se pun pe treabă zi şi noapte. Desigur, chiar şi în felul acesta ei vor ajunge să reuşească, dar cu ce preț! Toate aceste eforturi ale ultimului moment afectează sistemul lor nervos şi de aceea, mai târziu, devin atât de vulnerabili: pentru că nu au muncit după legile măsurii. Ei au obținut diploma, dar în viața lor aceste dezechilibre se vor reflecta, iar ei nu se vor arăta la înălțimea responsabilităților pe care diplomele lor le-au permis să le aibă.

Am întânit mulți oameni din aceştia, instruiți, dar mereu slabi, vulnerabili, mereu la cheremul împrejurărilor! Ei au citit cărți de unde fac citate, şi asta e tot. Dar la ce le serveşte a se împăuna cu bogățiile altora? Ceea ce au realizat ei, aceasta trebuie să arate. Dacă sunt incapabili, să lase cunoştințele lor livreşti în pace şi să înceapă să exerseze esențialul: să muncească asupra caracterului lor!

Oamenii sunt bizari; când cineva dezagreabil îi face să sufere, ei se plâng: “Ce caracter urât are!…” “Ce caracter înspăimântător!…” Sau: “Ce slab e! Nu are caracter…” Acum, dintr-o dată, ei au uitat că acel cineva e doctor a patru sau cinci universități, că a scris vreo treizeci de cărți, etc., ei se opresc asupra caracterului. Trebuie să fie la rândul lor pişcați, muşcați, sau decepționați pentru a înțelege cât este de importantă această problemă a caracterului. Până acum ei puneau deasupra facultățile intelectuale. Ei bine, e timpul de ceda primul loc caracterului.

Cunoştințele intelectuale nu pot transforma caracterul pentru că ele nu ating profunzimea ființei umane, ele rămân la suprafață. Şi de altfel, cum studenții nu studiază decât pentru obține diploma, cu câtă plăcere uită apoi tot ceea ce au învățat! Nimic din exterior nu e cu adevărat capabil de a transforme o ființă. Un alt element trebuie să intervină. Puteți să citiți toate cărțile de spiritualitate sau de morală, şi Biblia şi Coranul, etc., atât timp cât nu veți adăuga vieții voastre un alt element, un element al vieții psihice, spirituale, nu vă veți schimba. Adevărata schimbare se face numai prin voința voastră, prin decizia voastră, prin dorința voastră de a trezi forțele şi calitățile pe care Creatorul le-a depus în voi.

De aceea tinerii nu au atât de mult nevoie de profesori erudiți, ei au nevoie instructori care să le reveleze ceea ce este viața şi cum trebuie ei să o trăiască pentru ca aceste forțe, aceste calități, aceste daruri care sunt acolo, depuse în ei, să se poată manifesta cu adevărat în plenitudine. Până atunci, ei merg pe un drum alunecos, câteva cărți sau câteva diplome nu reuşesc să le mențină echilibrul, pentru că în viață echilibrul depinde mai întâi de caracter, nu de instruire. Anumite persoane ştiu cu greu să scrie şi să citescă, dar posedă o înțelepciune, o înțelegere extraordinare. Şi când nu posedăm în mod natural această înțelepciune, această înțelegere, care e, într-adevăr, foarte rară, trebuie să o dobândim grație unei metode, grație exercițiilor.

Desigur, studenții, săracii, vor spune că toate acestea nu sunt din vina lor, nu ei au ales disciplinele, programele, diplomele. O ştiu foarte bine, sunt de făcut multe schimbări. Dar ceea ce ar trebui făcut imediat este de a da o altă orientare studiilor, pentru că cunoştințele pe care studenții le obțin la Universitate, în serviciul cui se pun? Câți dintre ei conştientizează responsabilitatea lor spunându-şi: “Să vedem, cu toate aceste cunoştințe trebuie să fac numai bine, să-i ajut pe ceilalți, nu trebuie numai eu singur să profit.” Şi chiar şi doctorii, credeți că şi-au ales meseria într-un mod dezinteresat? Dar avocații?… Şi chimiştii, inginerii, economiştii, jurnaliştii îşi pun cu adevărat cunoştințele lor în serviciul celorlalți? Lor le e egal dacă poluează natura, dacă fabrică arme, dacă îi ditrug pe ceilalți, dacă îi antrenează în aventuri dezastruoase sau dacă le strică reputația. Ceea ce vor este succesul, gloria, confortul, plăcerile…

Atât timp cât nu vom pune accentul pe formarea caracterului, ci numai pe formrea intelectului, cunoştințele date în şcoli şi universități vor fi pentru tineri mijloace de a reuşi cu orice preț în lume, de a-i înşela pe alții, de a-i învinge, dar niciodată de a se transforma pentru a deveni binefăcători ai umanității. Dacă sunt ambițioşi, fricoşi, orgolioşi, senzuali, avari, ei aşa vor rămâne. Noi propunem o altă Şcoală unde se învață să cunoaştem natura umană, să-i schimbăm caracterul său, să ne transformăm, să ne ameliorăm pentru binele lumii întregi. Din păcate, nu sunt mulți amatori pentru această Şcoală, pentru că a lucra asupra propriei ființe este mai dificil decât a deschide nişte cărțulii şi apoi a respune ceea ce conțin.

Cât timp e nevoie pentru a obține o diplomă? Trei ani, cinci ani… sau şapte ani pentru medici, şi asta pare mult. Dar pentru a realiza răbdarea, bunătatea, generozitatea, înțelepciunea nu e nevoie de câțiva ani ci de câteva secole! A obține diplome omeneşti, e uşor, dar pentru a dezvolta câteva calități morale e nevoie de secole, de mai multe reîncarnări. Atunci de ce să subestimăm calitățile pentru care un om a lucrat aşa mult timp pentru a le dobândi?

Studiile, prin ele însele, nu fac oamenii mai buni. Din contră, adesea fac din ei adevărate pericole publice! În schimb, cunoştințele în mâinile celor care au lucrat asupra caracterului lor şi care sunt decişi să nu le utilizeze pentru profitul propriu ci spre binele tuturor, iată un izvor de binecuvântări.

Cap VIII **Să dominăm succesele şi eşecurile**

Tinerii cer independență, se plâng că nu sunt lăsați liberi, dar în acelaşi timp ei cer continuu să ne gândim la ei, să-i ajutăm, să le dăm bani, să acționăm sau să lucrăm în locul lor. Dar dacă vor cu adevărat să fie liberi, ei trebuie să învețe să nu conteze prea mult pe ajutorul celorlalți. Fiecare are necazurile sale, problemele sale şi atunci o zi se gândesc la voi, iar mâine vă uită… Şi admițând chiar că lumea întreagă ar fi dispusă să vă ajute, încă veți mai simți că vă lipseşte ceva. De ce? Pentru că ceea ce aveți cu adevărat nevoie nu puteți obține de la alții, ci voi sunteți cei care trebuie să munciți pentru a le dobândi. Ceea ce aveți cu adevărat nevoie este de a deveni mai rezonabili, mai puternici, mai răbdători, mai luminați, deci mai liberi, şi numai voi puteți să obțineți toate acestea prin eforturile voastre.

Când eşti tânăr ai tendința de a-ți dori facilitatea, succesul, abundența, în detrimentul restului calităților. Iar apoi, într-o zi, vă dați seama că în realitate achizițiile cele mai prețioase sunt luciditatea, forța caracterului, răbdarea, puritatea, bunătatea. Grație lor puteți înfrunta dificultățile pe care le întâlniți în mod obligatoriu în viață, în timp ce fără ele riscați chiar de a vedea transformându-se cele mai mari succese în catastrofe. Da, să nu credeți că condițiile bune, facilitatea, succesul sunt obligatoriu cele mai bune lucruri; adesea acestea sunt capcane pentru toți cei care nu au cultivat anumite calități morale.

Priviți-i pe acei băieți şi fete foarte tineri care devin celebri de la o zi la alta: actori, cântăreți, sportivi… Dintr-odată, le apare fotografia în ziar, sunt aplaudați, adulați de mulțime, primesc tot felul de propuneri încântătoare, şi iată banii, gloria, facilitățile, plăcerile… Dar cum se sfârşeşte adesea această “fericire”? Am văzut-o, prin eşecuri, depresii, tentative de sinucidere…

Ei da, trebuie să fii tare, foarte tare pentru a înfrunta succesul, dacă nu, eşti devorat de mulțime, eşti antrenat în tot felul de aventuri de oameni care ştiu foarte bine să exploateze aceste situații. Şi apoi succesul este ceva atât de capricios! Într-o zi toată lumea vorbeşte de tine, iar mâine te uită pentru că a găsit pe altcineva. Am avut ocazia de câteva ori să întâlnesc băieți sau fete care au trecut prin astfel de întâmplări. Familiile lor, prietenii lor mi i-au trimis pentru a-i ajuta să iasă din confuzia în care au căzut. Şi cu adevărat, îți era milă de ei, nu înțelegeau nici măcar ce s-a întâmplat.

Deci, în concluzie, trebuie să învățați să fiți deasupra succesului şi eşecurilor, să nu vă gândiți atât de mult la ceea ce vă poate veni din exterior: dificultăți sau facilități, pierderi sau beneficii, ci să faceți o muncă asupra voastră. Grație acestei munci, nu numai că veți reuşi în ciuda condițiilor proaste, dar mai ales veți evita pericolul de a transforma o reuşită într-o catastrofă. Ați înțeles? Atunci nu vă mai pierdeți timpul plângându-vă şi făcând revendicări, reclamații: munciți fiind conştienți că toate posibilitățile sunt în voi înşivă. Şi ce se va petrece în acel moment? Mai întâi, desigur, vă veți întări şi veți fii mai pregătiți să înfruntați inconvenientele şi încercările; apoi, cum această muncă va da rezultate, anturajul vostru şi toți oamenii care vă vor întâlni vor începe să simtă că emană din voi ceva luminos, bun, solid: vă vor aprecia din ce în ce mai mult, vă vor acorda încredere, şi iată, totul se va ameliora pentru voi.

În toate domeniile nu trebuie să contaţi atât de mult pe achiziţiile exterioare, succesele exterioare, pentru că nimic din ceea ce e exterior nu e definitiv şi nu vă poate aparţine cu adevărat; într-o zi sau alta acestea vă vor scăpa. Trebuie să munciţi numai ca să fiţi tari în interior, bogaţi în interior, în inima voastră, intelectul vostru, sufletul vostru, spiritul vostru, pentru că tot ceea ce aţi obţinut vă va aparţine pentru eternitate. Iată adevărata libertate, adevărata independenţă.

Şi nu vă mulţumiţi niciodată cu ceea ce aţi reuşit să realizaţi, întăriţi-vă pentru a merge mereu mai departe. Da, pentru că a fi tânăr înseamnă a avea dorinţa de a progresa mereu.

Cap IX **A recunoaşte aspiraţiile sufletului şi spiritului**

Auzim din ce în ce mai mult oameni plângându-se că le lipseşte ceva. De fapt le lipseşte altceva, dar ei nu ştiu ce anume. Atunci ei cer ameliorări materiale. De altfel ne întrebăm ce le-ar putea lipsi, pentru că atunci când îi privim, adesea vedem că au tot ceea ce le este necesar. Ei da, putem avea totul şi să fim încă nemulţumiţi! Şi când îi întâlnim pe stradă sau în altă parte, suntem frapaţi de feţele lor încruntate, necăjite, îngrijorate; nu vedem acea strălucire pe care o posedă acele fiinţe care au descoperit esenţialul, sensul vieţii. Unii, desigur, care nu au avut încă încercări, care nu au fost răniţi de realităţile vieţii, sunt încă surâzători şi veseli, dar forţaţi să trăiască în această atmosferă de nemulţumire, şi ei sfârşesc prin a fi contaminaţi.

Mulţi încearcă să reacţioneze căutând destinderea, distracţiile, amuzamentul, dar chiar şi acolo simt că nu reuşesc să depăşească acest sentiment de indispoziţie. Ei încearcă să-i înşele pe ceilalţi şi să se înşele pe ei înşişi părând că sunt fericiţi. Dar nu vor fi niciodată fericiţi, până când nu vor înţelege unde sunt adevăratele lor nevoi şi cum să şi le satisfacă.

Fiinţa umană, ca orice creatură vie, are nevoi de satisfăcut, şi chiar astfel se defineşte: prin nevoile sale, pentru că nevoile sale sunt legate de viaţă. Da, a trăi înseamnă a satisface nişte nevoi: nevoia de a respira, de a se hrăni, de a se proteja, de a iubi, de a fi iubit, de a se îmbogăţii, de a crea… Nu sunt decât nevoi! Diferenţa între fiinţe e numai domeniul, planul unde fiecare încearcă să şi le satisfacă. Cel care crede că poate să găsească plenitudinea în planul material sfârşeşte într-o zi sau alta prin a fi decepţionat, pentru că neglijând nevoile sufletului şi spiritului său crează în el un vid pe care nimic nu îl poate umple; şi nu numai că va fi decepţionat, dar va fi rănit continuu de toţi aceia – şi sunt numeroşi – care dau prioritate aceloraşi nevoi.

Atât timp cât oamenii vor da atâta importanţă posesiunii de obiecte, de maşini, case, terenuri, sau chiar bărbaţilor, femeilor şi copiilor, ei nu vor înceta să intre în conflict unii cu alţii. Pentru că tot ceea ce se poate realiza în planul fizic este limitat în cantitate, şi e imposibil ca toată lumea să trăiască în opulenţă. Eu nu vreau să spun prin aceasta că lumea întreagă nu poate fi fericită. Ba poate fi, pentru că fericirea nu înseamnă opulenţă. Sunt suficiente doar puţine bunuri materiale pentru a fi fericit, dar cu condiţia de a înţelege că e o muncă de făcut pentru a orienta nevoile spre planul psihic, şi chiar mai sus, spre planul spiritual, unde posibilităţile sunt infinite. Acolo fiecare se poate

hrăni, poate să-şi potolească setea, atât cât vrea, fără a intra în conflict cu vecinii, şi fără a striga că cineva vine să-l deposedeze de ceea ce a realizat.

Pentru nevoile spirituale este oricând posibil să găsiți mijloace de a le satisface… tocmai pentru că sunt spirituale şi pentru că spiritul e vast, liber, infinit, deasupra condițiilor materiale. Vi se poate refuza un titlu sau un loc în societate, dar nimeni nu poate să vă împiedice de a vă simți fiul sau fiica Tatălui Ceresc şi Mamei Divine. Vi se poate refuza posesiunea a câteva hectare de pământ, dar nu puteți fi privat de a contempla infinitul cerului; şi dacă ştiți să contemplați această imensitate, veți simți o plenitudine pe care nu o veți simți chiar dacă vi s-ar da posesiunea întregului pământ.

Şi e atât de important de a învăța să iubiți fără a vrea să posedați! De ce? Mai întâi pentru că nu e sigur că cel sau cea pe care o iubiți va răspunde dragostei voastre, deci veți fi nefericiți. Şi apoi se poate întâmpla ca mai mulți să vrea să cucerească aceeaşi persoană, şi încep rivalități interminabile care uneori sfârşesc foarte rău. În timp ce dacă ştiți să vă mulțumiți să iubiți şi să vă bucurați de dragostea voastră, de elanul pe care vi-l dă pentru a vă lega de lumea frumuseții şi a luminii, vă veți simți mereu fericit şi inspirat.

Să mă înțelegeți bine, eu nu spun că trebuie să abandonați dorința de a poseda ceva anume pentru a contempla cerul, sau să renunțați să vă faceți o familie. Eu spun că posedând sau iubind, e important să învățați să puneți accent pe nevoile spirituale, să treziți în voi aspirații mai subtile, mai elevate şi să le satisfaceți, pentru că acolo veți găsi soluția problemelor voastre. Şi nu numai că veți găsi această soluție pentru voi înşivă, dar vă spun că toate problemele politice, economice, sociale, care agită întreaga umanitate, vor rămâne fără soluție atât timp cât nu se va înțelege că, pentru a echilibra, a stăpâni nevoile materiale, trebuie trezite şi trebuie căutat a satisface nevoile spirituale. E inutil să pretindem că lucrăm pentru dreptate şi pentru pace atât timp cât nu încercăm să trăim o viață spirituală, pentru că vom comite sau vom lăsa pe alții să comită acte egoiste şi necinstite.

Unii vor spune: ”Dar noi nu avem aceste aspirații de care vorbiți, noi nu simțim că avem un suflet şi un spirit care cer aşa ceva.” Ei bine, să ştiți că vă înşelați. Aceste aspirații sunt acolo, în voi, ca şi în fiecare ființă umană. Pentru că fiecare ființă umană posedă un suflet şi un spirit care au şi ele nevoi, şi aceste nevoi nu pot fi satisfăcute de lucruri materiale, fizice. Dacă nu simțiți aceste nevoi superioare, este pentru că le-ați înăbuşit în voi, lăsându-vă în voia unei vieți materialiste, fără ideal. Dar aceste nevoi sunt acolo, şi câteodată se manifestă fără ca acele ființe să le înțeleagă limbajul. Credeți că tinerii care se droghează (şi chiar şi adulții care îşi smulg părul din cap în fața acestei situații) îşi dau seama că atracția față de drog este manifestarea deplorabilă a sufletului care îşi cere hrana sa? Ce îi rămâne sufletului atunci când i-am distrus întrega credință într-o lume divină şi căruia îi prezentăm ca ideal reuşita economică sau socială? Pentru că l-am privat de alimentele spirituale de care are nevoie pentru a se lansa în spațiu, el va căuta aceste elemente în materie: alcool, tutun, droguri… Ei da, iată o consecință a materialismului asupra căreia nu s-a reflectat îndeajuns. Atât timp cât nu dăm sufletului alimentele spirituale de care are nevoie, el caută să se descurce cu elemente materiale, şi asta e o catastrofă!

Oamenii nu vor putea continua mult timp să trăiască liniştiţi în mediocritatea unei vieţi materialiste: dificultăţile, suferinţele pe care le vor întâlni îi vor obliga fatalmente să ţină seama de nevoile sufletului şi spiritului lor. De aceea, nu mai aşteptaţi: în loc să vă lăsaţi privirea să treneze pe pământ pentru a căuta ceva, a capta ceva, ridicaţi ochii spre regiunile spirituale: ele sunt acolo şi aşteaptă ca voi să intraţi în legătură cu ele pentru a vă umple cu darurile lor.

Cap X **Lumea divină este pământul nostru interior**

Dacă omul neglijează legătura care îl uneşte cu lumea divină, el îşi taie rădăcinile sale adevărate şi pierde sensul vieţii. Trebuie ca aceasta să fie clar pentru voi. Lumea divină nu e ca o ţară străină, exterioară vouă şi pe care o puteţi ignora fără ca aceasta să antreneze consecinţe. Lumea divină este pământul vostru interior, e lumea sufletului şi spiritului vostru, şi rupând legătura cu ea, vă privaţi de resursele de care aveţi cea mai mare nevoie pentru a trăi.

În încercările şi dificultăţile vieţii, unii vor regăsi instinctiv contactul cu această realitate superioară. Dar aceasta nu ajunge, omul trebuie să fie conştient în toate momentele vieţii de prezenţa în el a acestei lumi atât de bogată şi puternică de unde poate extrage fără încetare resurse spirituale: forţa, curajul, inspiraţia… De aceea, această filozofie materialistă care circulă acum în lume este o filozofie criminală; şi de altfel vedem din ce în ce mai clar efectele catastrofale asupra tinerilor pe care îi privăm astfel de tot ceea ce ar putea să le dea sens vieţii.

Orice ar crede unii, educând tinerii făcându-i să ia la cunoştinţă despre realitatea lumii sufletului şi spiritului nu dă aceleaşi rezultate ca şi când i-am priva de aceste noţiuni. Evenimentele vieţii se derulează pentru ei în mod diferit. Ei vor întâni aceleaşi dificultăţi, aceleaşi obstacole ca toată lumea, dar pentru că dispun de mijloace, de forţe, de puteri necunoscute de cei care nu au păstrat contactul cu lumea divină, în aceleaşi condiţii în care alţii slăbesc, se descurajează sau o apucă pe căi necinstite, ei din contră, progresează, se ameliorează şi devin un sprijin, o lumină pentru cei din anturajul lor.

E atât de uşor să înţelegeţi! Imaginaţi-vă că branşaţi o priză la curent: de îndată veţi putea aprinde cuptorul, lampa, radioul, ventilatorul, radiatorul… Umpleţi cu benzină rezervorul maşinii voastre: de îndată veţi putea pleca într-o lungă călătorie. Dar dacă debranşaţi priza sau lăsaţi rezervorul maşinii voastre gol, iată-vă paralizat în activităţile voastre.

Ei bine, în această stare e majoritatea oamenilor: ei au debranşat totul, au tăiat totul, totul e gol, şi evident să sunt blocaţi, handicapaţi, în vid, şi viaţa nu mai are nici un sens pentru ei. De altfel, o şi spun, şi e normal, în capul multora viaţa nu poate fi decât lipsită de sens. Atunci cum se face că pentru alţii ea este minunată şi plină de sens?… Viaţa este ceea ce este omul însuşi. Dacă spuneţi: viaţa e frumoasă, este pentru că sunteţi frumos. Iar dacă credeţi că ea e absurdă şi urâtă, nu cumva vă percepeţi un pic în această oglindă?…

Viaţa este imaginea noastră, nu vedem decât ceea ce purtăm în noi. De aceea găsim mereu o viaţă diferită de o alta. În realitate, viaţa e mereu

aceeaşi… aceeaşi necunoscută! Nu ştim ce e adevărata viață. Viața de care vorbim nu e încă adevărata viață, ea este doar o pală reflexie a acesteia. Câți oameni îşi spun: “Ei da, dragul meu, ce vrei, aşa e viața!” Un om e bolnav, necăjit, ruinat, înşelat de nevasta sa şi îşi spune: “Aşa e viața!” Despre tot ceea ce este negativ spunem: aşa e viața. Dar despre care viață vorbim?… Sunt mai multe feluri de viață. Este viața mistrețului, a crocodilului, sau viața porumbelului sau a îngerilor…

Spunem: “viața”, şi credem că ştim despre ce vorbim imaginându-ne că toată lumea posedă acelaşi grad şi aceeaşi calitate a vieții. Nu, spunând “viață”, fiecare vorbeşte numai de nivelul său şi nu se pronunță decât raportându-se la viața sa proprie. Dar adevărata viață, în toată amploarea sa, grandoarea sa, imensitatea sa, nu o cunoaştem, putem numai să ne apropiem de ea; şi nu ne putem apropia de ea decât dacă suntem capabili să restabilim legătura cu lumea sufletului şi a spiritului.

Cap XI **De ce ne naştem într-o anumită familie**

Tinerii au cu siguranță dreptate câteodată de a refuza ideile sau felul de a trăi impus de către familiile lor. Dar aceasta nu înseamnă că ei vor găsi un mod de a trăi mai bun. Pentru că nu e suficientă doar dorința pentru a reuşi cu adevărat. Atunci când eşti tânăr e foarte dificil să găseşti drumul de unul singur. Şi mai este încă un alt risc, şi anume că respingându-şi părinții, tinerii se îndreaptă spre alte persoane, adulți nu prea luminați, nici bine intenționați, care vor să-i antreneze în aventuri periculoase. Chiar dacă părinții nu sunt mereu la înălțime, chiar dacă se poartă cu copiii lor într-o manieră neîndemânatică şi egoistă care îi sufocă, majoritatea părinților îşi iubesc copiii şi le vor binele. Din păcate, nu acesta e cazul a numeroşi indivizi care sunt gata să exploateze credulitatea şi naivitatea adolescenților pentru a-şi satisface nevoile lor de prestigiu, de dominare sau de bani.

De aceea eu spun tinerilor: atenție, încercați să nu vă revoltați împotriva părinților voştri şi nu vă grăbiți să-i părăsiți crezând că vă va fi mai bine în altă parte. Dacă destinul v-a făcut să vă încarnați în acea familie şi nu în alta, există un motiv; aveți acolo ceva de învățat, de înțeles. Există în univers o dreptate, o Inteligență absolută, care a determinat exact, după meritele voastre în ce condiții trebuie să vă încarnați, în ce epocă, în ce țară, în ce familie… Şi e inutil să vă plângeți, aceasta nu va schimba nimic, va trebui să acceptați această situație, să munciți, pentru a merita condiții de existență mai bune pentru următoarea încarnare (A se vedea “Reîncarnarea” broşura nr. 312).

Câți oameni aruncă responsabilitatea insucceselor lor pe umerii părinților lor! Dacă un om spune: “Tatăl meu era un bețiv, mama mea o zgipțoroaică, se băteau şi mă băteau şi pe mine, nu îmi dădeau de mâncare, haine, nu aveam cărți pentru a merge la şcoală, iată de ce mi-am ratat viața, e greşeala părinților mei”, convingându-i pe toți: e adevărat, săracul, nu e el de vină, a avut condiții atât de grele în copilărie (tinerețe). Da, în aparență părinții sunt cei vinovați, pentru că trebuie să fie cineva vinovat în planul fizic. Dar în realitate, adevăratul vinovat este chiar acel om, pentru că el şi-a creat în viețile trecute astfel de condiții. El ar trebui să-şi facă reproşuri lui însuşi şi nu părinților săi.

Dacă ar fi meritat, el s-ar fi încarnat într-o familie unde ar fi avut părinți atenți care i-ar fi asigurat cele mai bune condiții.

De aceea nu sunt de acord cu cei care justifică insolența şi grosolănia tinerilor pretinzând că sunt mai inteligenți decât părinții lor şi sunt obligați să-i disprețuiască şi să li se opună. Se întâlnesc, e adevărat, copii întradevăr excepționali, dar acestea sunt cazuri extrem de rare, şi nu e adevărat că majoritatea sunt genii care au dreptate să se revolte împotriva unor părinți abrutizați.

Şi apoi, o repet, din moment ce un copil este născut într-o anumită familie, există un motiv; acum că e acolo, e prea târziu pentru a judeca şi a critica. Dacă este cu adevărat genial, de ce a venit să se încarneze într-o familie de abrutizați? Există motive; el trebuie să reflecteze la acestea şi să le descopere. Dacă a venit, e pentru a face un stagiu, pentru că are nişte lucruri de învățat, şi făcând acest stagiu el trebuie să-şi accepte părinții. După aceea, va vedea. Din moment ce a venit acolo, în acea familie, el nu trebuie să înceapă prin a o respinge. Când va da dovada veritabilei sale superiorități, el va putea face ceea ce va vrea, dar nu înainte.

Cap XII **Să profităm de experiența celor mai în vârstă**

Există la adolescenți o inocență, o ardoare, o nevoie de ideal care îi face să se opună adulților, pe care îi găsesc ipocriți, imorali, limitați sau ramoliți. Dar tinerețea e o perioadă care nu durează, şi ei îşi vor pierde repede aceste calități în care constă tot farmecul lor, dacă nu lucrează pentru a le conserva. Da, defectele pe care le văd la adulți, în loc să le critice fără încetare, ar fi bine să le observe cu atenție, să le studieze, spunându-şi că le vor avea şi ei mai târziu, poate în stadiu şi mai grav dacă nu se vor supraveghea şi se vor lăsa în voia lor. În acelaşi timp, dacă ar putea face un efort de înțelegere în privința la adulților, ar fi mult mai bine pentru ei.

Da, tinerii ar trebui să-şi spună că adulții au trăit, au făcut experiențe, au întâlnit obstacole, au rezolvat probleme şi au dat deci dovada unor anumite calități. Ei nu, tinerii se poartă ca şi cum nimic bun nu s-ar fi făcut înaintea lor. E uşor să critici atunci când nu ai întâlnit încă adevăratele dificultăți ale vieții şi când nu ai arătat de ce eşti capabil. Tinerii au prea multă încredere în capacitățile lor, ei nu cunosc încă natura umană, ei nu pun la îndoială apetitul şi pasiunile care se vor trezi în ei, de asemenea. Deci, pentru moment, să înceteze să critice adulții şi să înceteze să-şi bată joc de ei (fac şi ei ce pot), pentru că dacă îşi păstrează această proastă atitudine îşi vor sparge capul, aceasta pot să le-o prezic foarte simplu privind comportamentul lor. Ce li se va întâmpla e clar pentru mine. Şi nu ar fi prima oară. Mulți deja m-au întrebat: “Dar cum ați putut vedea dinainte ce o să mi se întâmple? – Ei bine, era evident!”

Atât timp cât rămânem în domeniul ideilor, cuvintelor, putem să ne imaginăm că vom reuşi mai bine decât alții. Şi ne vom face iluzii din plin, fără a ne îndoi că existența e plină de pericole şi capcane. De aceea vă spun: Atenție! Câți şi-au frânt gâtul, care erau mai inteligenți şi mai puternici decât

voi! E de la sine înțeles, aveți vigoare şi voință, dar fiți un pic mai înțelepți şi rezonabili. Acceptați chiar să cereți câteodată părerea şi colaborarea adulților, ca unor frați mai în vârstă: “Ce credeți despre această problemă? Cum putem realiza acel proiect?” Şi vă veți da seama că lucrurile nu sunt atât de simple pe cât o credeți.

De ce să nu vreți să studiați tot ceea ce a fost făcut înaintea voastră şi să țineți seama de acestea? Câmpul experiențelor şi observațiilor voastre este mult mai limitat pentru ca voi să puteți vedea clar aceste lucruri. Îmi veți spune că aşa judecă adulții adesea oamenii şi situațiile fără a căuta cu adevărat să înțeleagă. Da, e adevărat, şi dacă o fac e pentru că au început să aibă acest rău obicei din tinerețea lor. Deci voi, cel puțin, încercați să vă lărgiți orizontul studiind, observând cu atenție, pentru a avea o orientare mai bună. Şi apoi, trageți propriile voastre concluzii, faceți propriile voastre experiențe. Veți spune: “Dar cum să facem aceste studii?” Nu vom putea niciodată cunoaşte toate experiențele celor care au fost înaintea noastră!” Nu e vorba de a le cunoaşte pe toate, ci de alege dintre ele cele mai susceptibile de a vă antrena pe calea bunătății, dreptății, nobleței, generozității. Pentru că acolo veți găsi sensul vieții.

Ne dezvoltăm căutând mai întâi să evităm greşelile. Luați cazul unui tânăr care vrea să devină chimist: el începe prin a studia lucrările tuturor cercetătorilor care au contribuit la edificarea acestei ştiințe care este chimia. Când le-a asimilat, nimic nu îl împiedică să meargă mai departe şi să facă el însuşi descoperiri: are dispoziția şi toate bazele necesare. Dar imaginați-vă acum că în loc să facă studii, acest băiat spune: “Nu am nevoie să ştiu ce au descoperit alții, e nimic, pff! Mă voi descurca singur, capacitățile mele şi observațiile mele îmi ajung…” Săracul! Îi vor trebui mai mulți ani să descopere că o moleculă de apă e compusă dintr-un atom de oxigen şi doi atomi de hidrogen… Şi nu numai că îi vor trebui ani, dar făcând aceste experințe el va provoca explozii, va degaja gaze toxice, etc. Deci, e clar, va deveni un pericol pentru el însuşi şi pentru alții, şi nu e sigur că va fabrica o picătură de apă!

Iată ce se petrec cu toți cei care se avântă în viață imaginându-şi că pot să conteze numai pe ei înşişi, numai pe propriile capacități: îşi vor sparge capul şi vor sparge şi capetele altora. Desigur, după multe vânătăi şi cucuie majoritatea reuşeşte să învețe câte ceva. Dar câte prostii au făcut, cât timp pierdut! Fără a vorbi de cei care, complet dezorientați, se vor pierde.

În elanul lor, tinerii sunt sinceri, o ştiu, dar dacă resping toată învățătura celor mai în vârstă, ei nu sunt tocmai luminați. Ați observat cum funcționează un vapor? V-am dat des acest exemplu, pentru că exprimă cel mai bine echilibrul care trebuie să existe în ființa umană între impulsuri şi rațiune. În cala vaporului se găseşte combustibilul care permite propulsia sa şi de care se ocupă o echipă de oameni. Dar aceştia nu sunt lăsați fără informații, fără o direcție. Există alții care supraveghează, care fac calcule şi care dau ordinele în funcție de condițiile exterioare: nu se păstrează aceeaşi viteză, sau aceeaşi direcție atunci când urmează să vină o furtună sau atunci când marea este calmă, şi trebuie să fie atenți la alte vapoare, la recifuri, asberguri… Ei bine, tinerii sunt adesea ca un vapor a căror mecanici sunt în plină activitate, iar vaporul scârțâie, fumegă, e în plină viteză, se loveşte de stânci sau de alte

vapoare şi iată naufragiul. Ei da, lipseşte căpitanul pentru a observa, a reflecta şi de a găsi direcția cea mai bună.

În cursul evoluției, vedem că omul a trecut progresiv la statura dreaptă. În vârful corpului său există un cap. De ce? Pentru că el e destinat pentru a controla, a echilibra, a orienta forțele, energiile pentru a le utiliza pentru realizarea sa. Da, sunt multe de reflectat asupra acestui loc al capului la oameni. Dar tinerii suprimă capul, foarte simplu. Sau, mai rău, se folosesc de el pentru a face prostii şi a găsi argumente pentru a se justifica mai apoi.

Şi eu am fost tânăr, şi eu am avut dorința de a acționa, de a mă manifesta, de a arăta de ce sunt capabil. Dar ce aş fi făcut dacă nu aş fi avut învățământul şi un Maestru?… E periculos să o luați, aşa, pe o direcție, fără câteva informații asupra a ceea ce riscați să întâlniți. Dar se spune că tineretul nu vede pericolul. Fără teamă, ei se lansează în prăpastie. Ei bine, eu sunt mai puțin răutăcios; eu devin răutăcios numai când situația e clară în fața mea. Cât timp nu e clară, sunt prudent, mă încred.

Acum, voi mai adăuga ceva foarte important. Cu toate că e adevărat că tinerii au nevoie de experiența predecesorilor lor pentru a nu se rătăci în aventură, este de asemenea adevărat că odată instruiți şi luminați, e rândul lor de a lucra şi de a-şi face experiențele. Odată ce şi-au găsit drumul şi au în fața lor cele mai bune exemple, ei nu trebuie să conteze decât pe ei înşişi; achizițiile altora rămân ale altora, acum e rândul lor pentru a-şi face propriile achiziții.

Să luăm un exemplu foarte simplu din viața cotidiană. Aveți rețeta unei mâncări care v-a fost dată de un bucătar excelent şi aveți de asemenea toate ingredientele necesare cumpărate din cele mai bune magazine; dacă nu vă veți decide să mergeți în bucătărie pentru a o prepara, nu veți avea nimic de mâncare. Şi dacă continuați mult timp aşa, veți sfârşi prin a muri de foame. Deci, e adevărat, fiecare trebuie să-şi facă experiențele, trebuie să învețe să se descurce singur, dar numai după ce posedă toate elementele, pentru ca aceste experiențe să fie cu adevărat fructuoase.

Cap XIII **Să ne comparăm cu cei mai mari pentru a evolua**

Din timp în timp e bine ca tinerii să-şi dea seama că viața lor nu va putea continua etern fără griji şi că trebuie să înceapă să se pregătească pentru responsabilitățile lor viitoare odată ajunşi la vârsta adultă. Am spus întotdeauna tinerilor: pregătiți-vă, nu trebuie să aşteptați să vă aflați în fața problemelor şi dificultăților pentru a vă întreba cum le veți rezolva. În acel moment va fi prea târziu, pentru că nu veți putea face față situațiilor, de pe azi pe mâine, pe care nu vi le-ați închipuit niciodată şi care necesită calități pe care nu v-ați preocupat să le dobândiți.

E adevărat că adulții sunt adesea vinovați. Ei se plâng de lejeritatea şi nepăsarea tinerilor fără a-şi da seama că aceştia nu pot, la vârsta lor şi la puțina lor experiență, avea aceeaşi viziune a lucrurilor şi aceeaşi reacții ca ei. Sau îşi spun: “Dar sunt tineri, trebuie să-i lăsăm să se distreze, au mai târziu tot timpul să se gândească la lucruri serioase…” Desigur, trebuie ca tineretul să se şi amuze şi să se distreze; dar e util de asemenea ca ei să nu se

limiteze la ceea ce este exclusiv pentru vârsta lor. Adolescenţii trebuie să facă eforturi în această direcţie, şi adulţii de asemenea.

Adolescenţii trebuie să simtă ceea ce le permite să meargă mai departe în înţelegerea lucrurilor şi să pună întrebări adulţilor: părinţilor, profesorilor lor, prietenilor mai în vârstă. Iar adulţii trebuie să nu se scape de ei în câteva secunde, ci să-şi rupă din timp pentru a răspunde corect. Trebuie să încerce să-şi dea seama ce cuvinte, ce explicaţii vor putea, la un anumit moment dat, face bine adolescenţilor care manifectă neînţelegere sau prea mare inconştienţă în faţa unui eveniment sau situaţii pe care nu o înţeleg. După aceasta, tinerii pot continua cu activităţile şi distracţiile pentru vârsta lor. Dar din timp în timp, e bine să înveţe să aibă preocupări de un alt ordin, să se gândească mai departe, să anticipeze viitorul.

Ce împiedică adesea tinerii să progreseze este tendinţa lor de a se gândi că ei ajuns deja la perfecţiune, că ştiu totul. Până în ziua când, făcând câteva experienţe nefericite, îşi dau seama că nu cunosc mare lucru de fapt. Şi iată, e foarte bine, acum cel puţin există speranţa să ia o direcţie bună.

Una dintre cele mai bune metode pentru a progresa este acea de a ne compara cu cei ce ne depăşesc, pentru că această comparaţie ne dă impulsul de a merge mai departe. Atât timp cât ne comparăm cu fiinţe mediocre sau rele, ne spunem că suntem ceva mai buni şi ne oprim aici. Dacă suntem deja atât de avansaţi, de ce să mergem mai departe? Câţi oameni s-au oprit din evoluţia lor pentru că au neglijat să se compare cu fiinţe care îi depăşeau şi pe care să le ia drept modele!

Veţi spune că nu vedeţi în jurul vostru exemple de moralitate şi de elevare spirituală pe care să le imitaţi. Sunteţi siguri? Şi chiar admiţând aceasta, vă voi spune că nu e neapărat necesar să întâlniţi aceste fiinţe în planul fizic: cărţile vă pot ajuta. Da, cărţile care vă povestesc despre viaţa şi munca înţelepţilor, sfinţilor, Iniţiaţilor şi marilor Maeştri ai trecutului, acestea nu lipsesc! Citiţi-le pentru a vedea cine au fost şi ce au făcut, şi comparaţi toate acestea cu ceea ce sunteţi şi ceea ce aţi realizat.

Este tocmai ceea ce am făcut şi eu, la vârsta de şaisprezece ani. Încă nu-l întâlnisem pe Maestrul Peter Deunov. În acea perioadă, locuiam la Varna şi căutam pe cineva care să mă poată ghida. Mergeam la biserică să-i ascult pe preoţi, mergeam de asemenea să-i ascult pe pastorii protestanţi, îi ascultam făcând citate din Biblie, dar când vedeam feţele lor, oh! la la! Simţeam că erau atât de departe de adevărata viaţă! Dar citeam cărţi care povesteau despre viaţa unor fiinţe excepţionale, a binefăcătorilor umanităţii, şi aceasta îmi dădeau dorinţa de a mă ameliora pentru a-i putea imita.

Îmi aduc aminte mai ales de o carte care menţiona existenţa de secole în munţii Himalaei a unei Fraternităţi de Fiinţe care se adunau pentru a răspândi lumina în lume; atunci, în fiecare zi, cu gândul eram cu ei, mă legam de acea Fraternitate, şi primeam nişte inspiraţii extraordinare… Deci, dacă nu găsiţi în jurul vostru fiinţe capabile să vă conducă pe drumul luminii, nimic nu vă împiedică de a le căuta între cei care au trăit în trecut şi de a vă lega de ele prin intermediul gândurilor. Dar nu e o scuză să stagnaţi în mediocritate sau în greşeală, sub pretext că nu aţi întâlnit pe cineva capabil de a vă ghida. Dacă sunteţi sinceri, dacă căutaţi cu adevărat lumina, o veţi găsi. Cerul nu a lăsat

niciodată pe cineva care caută sincer să se amelioreze şi să lucreze util pentru alţii să se rătăcească.

Trebuie să vă obişnuiţi să ridicaţi în fiecare zi ochii spre înalt, adică să vă gândiţi la toate acele creaturi, toate Fiinţele care ne depăşesc în inteligenţă, înţelepciune, putere, frumuseţe şi bogăţie spirituală, pentru a fi cu adevărat luminat şi inspirat. Şi chiar, vă voi spune că nu e suficient să vă comparaţi cu oamenii, oricât de elevaţi ar fi ei. Trebuie, de asemenea, să vă comparaţi cu stelele, cu imensitatea, cu Dumnezeu Însuşi. Numai astfel veţi putea uita micimea voastră, insuficienţele voastre, nu pentru a fi strivit, ci pentru a simţi un elan trezindu-se în voi, pentru a putea sări peste obstacole.

Cât timp ne vom ţine ochii îndreptaţi asupra micilor lucruri de pe pământ, pasagere, elanul se diminuează şi nu vom avea nici o dorinţă de a face ceva mare. Când vedem diferenţele care există între fiinţele umane, cum unii sunt mereu împinşi să realizeze lucruri mari, în timp ce alţii sunt ocupaţi numai cu nimicuri şi meschinării, ne punem întrebarea: “Dar de ce această diferenţă? De unde vine ea?” Ei bine, e simplu. Primii privesc spre înalt, se compară cu toţi cei care i-au depăşit şi îi iau de model, în timp ce ceilalţi se mulţumesc cu comparaţii atât de inferioare încât se găsesc a fi mereu bine şi nu progresează. Pentru a evolua, ne trebuie un exemplu, un eşantion cu care să ne comparăm, şi acest eşantion este viaţa şi învăţătura tuturor Fiinţelor cele mai pure, cele mai înţelepte, cele mai nobile.

Acum, când spun să luăm ca exemplu marile fiinţe din trecut, aceasta nu înseamnă că trebuie să ne conformăm exact învăţământului lor în toate detaliile. Ceea ce trebuie să conservăm sunt principiile. Cât despre forme, care urmează legea vieţii, ele trebuie să se schimbe, să evolueze. Înţelegerea greşită a acestei legi poate provoca multe neînţelegeri. Unii, voind să rejecteze formele pe care le găsesc depăşite, rejectează şi principiile. Rezultatul este că acei ce rejectează principiile nu mai au busolă pentru a se orienta (de aceea se spune că sunt debusolaţi). Cât despre cei care se agaţă de forme, ei se sclerozează şi nu aduc nimic epocii lor.

E foarte important ca tinerii să înţeleagă aceasta, pentru că ei sunt cei care simt nevoia de a respinge vechile forme, şi e bine; dar prea des, ei resping de asemenea şi principiile eterne. Veţi spune: “Dar care sunt aceste principii care trebuie conservate?” Toate acelea care pun accentul pe preponderenţa spiritului, adică bunătate, generozitate, dragoste, puritate, sacrificiu… Nu contează formele în care le manifestaţi, aici sunteţi liberi. Dar nu sunteţi liberi să respingeţi aceste principii, pentru că ele sunt eterne.

Cap XIV **Voinţa susţinută de dragoste**

Aţi dori câteodată să rezistaţi anumitor tentaţii, pentru că simţiţi că dacă nu veţi rezista, veţi fi antrenat în aventuri deplorabile, dar contrar dorinţelor voastre, nu reuşiţi să vă dominaţi şi cădeţi pradă lor. De ce? Pentru că nu aţi dezvoltat în voi o dragoste pentru ceva mai frumos, mai mare, care ar putea să se opună instinctelor voastre. Dacă posedaţi această dragoste, ea va fi cea cea care va lupta şi vă va permite să câştigaţi. Voinţa singură nu e suficientă

pentru a lupta; la un moment dat ea va capitula. Nu e suficient să spuneţi: “Nu mă voi lăsa antrenat, voi rezista…” Pentru a rezista la ceea ce vă trage în jos, trebuie să fiţi ajutat de o forţă care vă ridice în sus, spre o lume superioară.

Când văd pe cineva care se laudă că ar putea învinge tentaţiile fără să aibă dragoste pentru lumea luminii, a purităţii, pot să-i spun: “Tu nu ai asociaţi, nu ai prieteni, nu vei rezista. Dacă vrei să reuşeşti, trebuie să pui în capul tău, în sufletul tău, tot ceea ce există mai nobil, mai mare, şi astfel forţele obscure vor fi obligate să se supună din cauza prezenţei în tine a acelor locuitori ai lumii divine.” Iată ceea ce trebuie să înţelegeţi, altfel ce aţi putea face, în faţa acestor puteri milenare a instinctului? Nimeni nu poate rezista.

Cel care se înhamă să lupte singur se slăbeşte, da, pentru că se înhamă contra lui însuşi, iar această divizare îl face şi mai vulnerabil. E foarte periculos să lupţi împotriva propriei persoane: nu numai că nu vei obţine victoria cu adevărat contra inamicului dinăuntru, dar vei sfârşi prin a te dezagrega. Morala şi religiile care nu încetează să predice despre înhămarea la luptă contra răului nu conosc adevărata psihologie. Trebuie să învăţăm să le învingem, da, dar fără a lupta. Cum? Cerând altor forţe din voi să lupte în locul vostru, iar aceşti “alţii” nu pot fi decât puterile luminoase pe care le hrăniţi graţie dragostei voastre pentru tot ceea ce este frumos, mare, divin. În loc de a vă ataca direct instinctele, iar apoi să vă treziţi puşi la pământ sau să simţiţi nevoia să vă refulaţi, voi le veţi opune forţe luminoase care vor neutraliza totul, natural.

Veţi crede poate că mă contrazic, pentru că pe de altă parte v-am tot spus că nu dezvoltaţi suficient voinţa şi stăpânirea de sine. Nu, nu e o contradicţie, ceea ce v-am spus atunci e tocmai că nu ştiţi încă cum să vă exersaţi şi să vă dezvoltaţi voinţa. Voinţa trebuie să fie susţinută de dragoste. Dacă nu iubiţi cu adevărat ceva anume, nu veţi avea o dorinţă atât de mare pentru a face eforturi pentru a obţine acel lucru, şi în ciuda a tot ce faceţi pentru a vă obliga, nu veţi putea avea rezultate bune, vă veţi arăta distrat, neglijent, neîndemânatic, sau dur şi casant.

Aceasta nu înseamnă că nu trebuie să vă exersaţi voinţa. Din contră, e bine să căutaţi ocaziile în care puteţi face proba stăpânirii de sine, învăţând de exemplu să rezistaţi foamei, setei, căldurii, frigului, oboselii. Nu e cazul, evident, de a trăi în privaţiuni, nici de a deveni yoghini, nu. Dar priviţi: în general cel căruia îi este foame sau sete se grăbeşte pentru a găsi imediat ceva de mâncare sau de băut, iar dacă nu găseşte imediat, se plânge, bombăne, se supără. Observaţi-vă, observaţi şi pe alţii, şi veţi vedea că în multe ocazii oamenii nu suportă să nu-şi poată satisface imediat dorinţele, şi chiar capriciile. Atunci cum vor rezista furiei, geloziei, urii, dorinţelor sexuale? Chiar dacă ştiu că, în anumite cazuri, ar fi mai bine să reziste, ei nu o pot face, nu au exersat aceasta niciodată.

Tinerii trebuie să înceapă foarte devreme să găsească în viaţa cotidiană ocazii de a se stăpâni, de a se întări. Şi chiar voi spune, voi insista aici, acestea nu trebuie să vină din partea adulţilor. Tinerii sunt cei care trebuie să să facă propriile eforturi de voinţă pentru a accepta anumite constrângeri. Desigur părinţii, instructorii au rolul lor, dar mai mult un rol de a explica, pentru a aduce tinerii să înţeleagă utilitatea eforturilor lor. Apoi, e rândul lor să găsească cum să continue, mai târziu, pe calea stăpânirii de sine. Eu nu spun

– aceasta depinde mai ales de caracterul adolescenților – că câteva interdicții sau, din contră, câteva ordine, nu sunt câteodată necesare, dar toată educația trebuie să-i aducă pe tineri să recunoască ei înşişi avantajele de a şti să se controleze. Această învățare a stăpânirii de sine este esențială pentru viitorul lor.

E deci necesar să vă exersați voința, dar fără a uita că nu veți reuşi să vă stăpâniți tendințele instinctive decât prin dragostea pentru ceva elevat, un înalt ideal (a se vedea "Înaltul ideal", broşura nr. 307). Şi ce este un înalt ideal? E o aspirație către frumusețe, nu numai către frumusețea fizică, materială, ci şi către frumusețea spirituală, făcută din puritate, lumină, armonie. Contemplați această frumusețe, sunteți atras de ea, şi natural, spontan, fără a vă forța, lăsați de o parte tot ceea ce este urât, obscur, dezordonat. Această dragoste pentru frumusețe vă protejează, ca un veşmânt foarte frumos pe care nu vreți să-l murdăriți.

Ce faceți atunci când purtați haine frumoase, la care țineți? Nu vă angajați în activități care le-ar putea sfâşia sau murdări; instinctiv, aveți grijă la gesturile voastre, la locurile unde vă aşezați. Ei bine, iată, dacă vă veți decide să cultivați în voi gustul pentru lumea frumuseții, a armoniei şi dorința de a vă apropia de ea, veți simți încet-încet țesându-se în jurul vostru un veşmânt subtil pe care vreți să-l protejați, şi în acest fel vă veți proteja şi pe voi.

În Cărțile sacre se menționează adesea rolul jucat de hainele prețioase. Acest veşmânt este simbolic. El reprezintă aura, adică emanația spirituală a ființei interioare. În Vechiul testament este spus că fiii lui Iacob îl invidiau pe fratele lor Iosif pentru că avea o tunică frumoasă. De fiecare dată când Moise menționează această tunică, el precizează că avea mai multe culori, ceea ce dovedeşte că era simbolul aurei, ale cărei culori pure şi strălucitoare corespund diferitelor calități şi virtuți. Acest veşmânt de lumină, acest veşmânt de culoare, străduiți-vă să-l țeseți cu răbdare, grație dragostei voastre pentru lumea divină, grație dorinței de a vedea lumea divină manifestându-se prin intermediul vostru, pentru că ea vă va permite să treceți printre seducții şi tentații fără a vă lăsa pradă lor. Dar încă o dată, să nu credeți că fără un înalt ideal, fără aceste arme ale dragostei şi luminii veți putea obține victoria.

Cap XV **Nu vă lăsați învinşi niciodată**

Nu renunțați niciodată să reacționați la unele tendințe sau obişnuințe mentale periculoase, pentru că cu timpul veți deveni încet-încet prizonierul lor. Şi nu spuneți: "Oh! La momentul potrivit mă voi corecta, voi redresa situația!". Nu, vă faceți iluzii, tocmai în momentul când veți vrea să reluați direcția cea bună aceste tendințe se vor manifesta cu putere mai mare. Da, chiar în ziua când veți vrea să vă redresați vă veți da seama cât de mult sunteți legați! Cât timp nu eşti conştient că eşti sclav şi nu vrei să faci nimic pentru a scăpa, nu simți că eşti aservit, dar în ziua când vrei să te eliberezi, ai, ai, ai!… Deci, atenție, nu vă lăsați în voia voastră spunând că, la momentul potrivit veți reuşi să vă veniți în fire. Desigur, dacă o veți dori cu adevărat, veți reuşi, dar cu un efort mult mai mare şi cu dureri!

De când eşti tânăr e momentul să te obişnuieşti să ai o atitudine interioară corectă vis a vis de situațiile şi evenimentele existenței. De exemplu, atunci când aveți un eşec, de ce să reacționați ca şi cum ați pierdut totul, ca şi cum lumea întreagă s-ar prăbuşi? Încercați din contră să conştientizați tot ceea ce încă aveți: sănătate, o familie, prieteni… şi mulțumiți Cerului pentru această bogăție. Imaginați-vă cum ar fi să fiți paralizat, sau fără casă, hrană, părinți… Atunci, în loc să suferiți mereu pentru ceea ce vă lipseşte, învățați să vă bucurați de ceea ce aveți. Că sunteți supărat pe moment pentru o jignire, o decepție, un insucces, bun, e normal. Dar e inscuzabil a rămâne pe loc rumegând necazurile voastre, uitând toate motivele pe care le aveți de a fi fericit şi recunoscător. Păziți-vă, altfel va veni o zi în care nu vă veți mai putea debarasa de această tendință spre tristețe şi veți fi pierdut.

Care sunt ființele care suscită respectul, admirația? Sunt cele care au luptat, care s-au depăşit, cele care triumfă peste obstacole şi încercări. De ce, de exemplu, oamenii, şi mai ales tinerii, admiră atât de mult sportivii? Tocmai pentru că ei caută mereu să se depăşească. Chiar dacă nu e vorba decât de a alerga, a sării, a înnota, a se cățăra, gustul pentru efort, rezistența, curajul sunt considerate ca şi mari calități. Atunci, nu merită să încercați să manifestați aceleaşi calități în viața de toate zilele? E bine să îți concentrezi toate eforturile pentru a vrea să fugi sau să înoți cel mai repede sau cel mai mult timp, să sari cel mai sus, să prinzi cel mai bine balonul şi apoi să-l trimiți în plasă, dar e încă şi mai util să îți spui: “Voi fi mai răbdător în dificultăți, voi învinge tristețea şi supărarea, mă voi stăpâni mai bine.” Ei da, aici de asemenea putem face isprăvi, putem obține victorii. De ce să nu încercați?

Cel mai bun mijloc de a progresa este de a nu vă bara calea, de a nu admite limite, exact invers de cum fac majoritatea oamenilor care nu încetează să gândească sau să spună: “Această muncă e prea grea pentru mine”… “Ce condiții înspăimântătoare! Nu voi putea rezista”… “Nu voi putea suporta niciodată aceasta”… Când eşti convins de la început că eşti incapabil, slab, vulnerabil, evident că nu poți decât capitula. Din contră, trebuie să-ți spui: “Voi suporta, voi rezista, voi triumfa.” Dacă nu am reuşit acum, nu e grav, voi face mai bine data viitoare. Esențialul este de a nu vă da bătut, de a nu vă lăsa strivit.

Desigur, când eşti tânăr, e dificil să lupți împotriva unor indispoziții interioare, dar există metode. Atunci când vă simțiți speriat, amețit, nu trebuie să rămâneți aşa, în învălmăşeala acestor stări negative, pentru că nu e sigur că nu se vor înrădăcina, ci trebuie să găsiți alte mijloace. Ați văzut o pasăre ciugulind grâul de pe jos. Iată o pisică se apropie. Ce face pasărea? Aşteaptă pisica pentru a o înfrunta? Nu! Ea ştie că ar fi devorată şi îşi ia zborul. Cum se face că oamenii nu au înțeles încă ceea ce au înțeles păsărelele? Veți spune: “Dar cum să ne luăm zborul?” Deplasându-vă prin gândire, prin rugăciune spre regiunile unde domneşte pacea, frumusețea şi lumina… Anumite cărți, anumite bucăți muzicale pot să vă ajute, dar de asemena şi contactul cu natura şi mai ales munca imaginației.

Adolescența e perioada când imaginația este cea mai activă, dar este şi perioada în care tinerii ştiu cel mai puțin să se servească de ea, lăsându-se în voia viselor, senzațiilor şi dorințelor lor, întreținând în ei o stare de neclar, de

vag, care îi slăbeşte. Şi nimeni nu e lângă ei să îi pună pună în gardă împotriva efectelor imaginației hrănită de senzualitate, tristețe sau insatisfacție. Despre un adolescent care visează se spune, zâmbind, că e un poet! Dar ce sunt aceste reverii şi această “poezie”? Un băiat, o fată care îşi lasă imaginația să fie prada oricărui sentiment, oricărei dorințe sau imagine va sfârşi prin a fi invadat de stări negative.

Imaginația este o forță formidabilă pe care omul poate să o utilizeze pentru edificarea sa, ca şi pentru ruina sa. Deci, atunci când vă simțiți nefericit, descurajat, în loc să rămâneți aşa fără a face nimic în afară de a vă îndopa cu pilule sau a încurca pe alții etalându-le angoazele şi coşmarele voastre, gândiți-vă să lucrați cu imaginația. Îmaginați-vă înconjurat de lumină, trimițând dragostea voastră în lumea întreagă, rezistând dificultăților şi tentațiilor… Puțin câte puțin, imaginile pe care le formați vor deveni vii, ele vor acționa asupra voastră, ele vă vor transforma în acelaşi timp atrăgând din univers elemente potrivite pentru a le introduce în voi. Desigur, mult timp şi multă muncă vor fi necesare. La început, efectele acestor exerciții nu se vor face simțite prea mult timp. Va trebui să le repetați. Dar într-o zi, rezultatul va fi vizibil, definitiv, nu veți mai putea să vă îndoiți. Veți simți deasupra voastră o entitate vie care vă protejează, vă instruieşte, vă purifică, vă luminează şi în cazurile dificile vă aduce susținerea de care aveți nevoie.

Da, pentru aceasta trebuie făcute exerciții, iar cei ce le neglijează lasă se acumuleze asupra lor straturi apăsătoare şi obscure, până în ziua în care nu vor mai putea reacționa: ei sunt striviți, nimiciți şi nu se gândesc decât să se suprime. Dar, Doamne Dumnezeule, de ce să ajungă aici? Trebuie să se ştie că nici un efort nu se pierde. Chiar dacă pe moment nu reuşiți, tot efortul făcut rămâne dobândit pentru mai târziu. Trebuie numai să perseverați, şi mai ales să nu vă lăsați pradă dorinței de a vă suprima.

Cazurile de sinucidere sunt toate diferite, dar pot fi reduse la trei cauze: o lipsă în intelect, sau o lipsă în inimă sau o lipsă în voință. Pentru că dacă aveți o bună înțelegere a lucrurilor, dacă ştiți că există o lume divină populată de o multitudine de ființe splendide şi că lumea noastră fizică este opera acestor ființe de lumină… dacă ştiți că sentimentele şi dorințele sunt de o putere aşa de mare încât cu răbdare, tenacitate veți reuşi să le realizați… în fine, dacă veți reuşi să vă stăpâniți şi să considerați toate dificultățile ca şi un mijloc de a vă exersa voința… da, dacă veți reuşi să îndepliniți din ce în ce mai bine cele trei condiții, niciodată nu veți decide să vă puneți capăt vieții. Chiar şi mizeria, chiar şi privațiunile, bolile, singurătatea, persecuțiile nu vor reuşi să vă învingă, voi veți fi cei care veți triumfa.

Acum, orice ar fi, nu uitați niciodată că Dumnezeu a creat omul după chipul său şi că, oricare ar fi gradul său de decădere sau disperare în care poate cădea, e imposibil să se piardă definitiv, el va fi mereu reținut pe marginea prăpastiei. Pe moment, putem crede că e pe cale de a se arunca cu capul în prăpastie, dar în realitate orice ar face, oricare ar fi pericolele la care se supune, el va sfârşi prin a fi salvat. Pentru că el poartă amprenta divină înscrisă profund în el: ea este cea care, chiar în momentul în care îl credem pe cale de a se pierde pentru totdeauna, îl reține ca o mână puternică şi îi dă posibilitatea de a-şi relua drumul spre lumină.

Rețineți bine aceasta: chiar dacă omul este pradă forțelor care îl atrag spre abis, nimic nu este niciodată iremediabil pierdut, pentru că Creatorul a pus în el un fel de zăvor de securitate, o scânteie care va atesta pentru eternitate apartenența sa divină.

Cap XVI **Nu vă descurajați din cauza defectelor**

Câți tineri plini de entuziasm şi speranță îşi imaginează că pentru a deveni ființe excepționale, eroi, sfinți chiar, e suficient numai de a-şi dori aceasta! Dar iată că puțin câte puțin îşi dau seama de imperfecțiunile şi de slăbiciunile lor, iar atunci sunt nefericiți şi se descurajează. După ce au crezut că erau atât de puternici, mari, puri, etc., ei se găsesc mizarabili, aproape nimic. Ei au exagerat într-un sens, iar acum ei exagerează în altul…

"Deci, ce-i de făcut?" veți spune voi. În loc să vă lamentați de imperfecțiunile şi de defectele voastre care vă barează drumul, vă împiedică să vă atingeți scopul, trebuie să vă spuneți: "Pentru că mi-am adunat aceste obstacole în drumul meu, pentru că am ajuns în acest punct în care sunt legat, înseamnă că am fost puternic!" Şi în loc să disperați, încercați să fiți mândru… da, mândru! Pentru că aceste defecte, voi vi le-ați format; sunt copiii voştri şi sunteți tatăl şi mama lor. Deci, aveți o forță excepțională!

Desigur, veți crede că ce povestesc aici este fără sens. Nu tocmai. Citiți "Tarass Bulba", romanul lui Gogol, şi veți avea exemplul unui tată care ştia să fie mândru de fiii săi. Tarass Bulba era un brav cazac care îşi trimisese cei doi fii să studieze la seminarul de la Kiev. Atunci când, odată studiile terminate, au revenit la tatăl lor, erau doi vlăjgani solizi. Bucuros să-i vadă în aşa formă bună, Tarass bulba îi bruschează dându-le câteva lovituri pe umăr. Dar iată că fii nu s-au lăsat, ei au întors loviturile.. şi iată încăierarea! (Ce vreți, erau cazaci!) Într-o clipă fii îl puseră la pământ pe tatăl lor. Şi credeți că Tarass Bulba s-a supărat? Deloc. Fiii săi erau din carnea şi sângele său, era mândru să-i vadă atât de viguroşi. Că l-au strivit, că era să-l omoare, asta e altă poveste. Ei bine, iată un om inteligent.

Cel care este tare pentru partea negativă, poate fi tot atât de tare pentru partea pozitivă. Nu în două sau trei zile fabricați toate aceste defecte, aceşti şnapani care vi se opun; au trebuit ani, reîncarnări chiar. Deci acum, dacă sunteți inteligent veți spune: "A trebuit mult timp pentru a le forma, ei bine, le voi face să dispară oricât timp ar lua, şi voi crea în locul lor ființe de lumină care vor veni să mă protejeze, să mă susțină." Şi în loc să disperați, puneți-vă imediat pe treabă.

Pentru că acesta e singurul lucru important: a vă pune pe treabă. E o intreprindere dificilă, a te perfecționa: mulți sfârşesc prin a renunța, în timp ce alții, atât de dezamăgiți de ei înşişi, disperă şi se gândesc la sinucidere. Ei bine, primii sunt slabi şi leneşi, iar ceilalți sunt orgolioşi. Nu există nici un motiv pentru a te lăsa pradă disperării pentru că îți dai seama că eşti departe de a corespunde imagine magnifice pe care ți-ai făcut-o despre tine. Trebuie să fii smerit şi să-ți spui: "Nu ai reuşit de data aceasta, dar nu-i nimic, continuă. Efortul este cel care contează, nu reuşita." Evident că e greu, evident că veți trece prin înălțimi şi prin adâncimi.

Şi eu de asemenea, mai ştiu ceva. Dacă credeți că am fost mereu înțelept şi rezonabil… Ei nu, din păcate nu. Când eram mic, toată lumea se plângea de mine: aprindeam focuri, provocam explozii şi furam fructe de la vecini. Nu eram conştient că acționam rău, şi îmi veneau tot felul de idei pentru a face prostii. Şi iată că într-o zi – aveam şase sau şapte ani – o broşură mi-a căzut în mână: era viața sfântului Atanasie. Nu îmi mai amintesc ce era scris în ea, numai că am fost foarte impresionat: atunci, pentru prima oară am înțeles că nu eram în ordine. Şi atunci, am plâns, m-am căit şi am luat o decizie bună, am vrut şi eu să devin un sfânt. Din păcate aceasta nu a durat prea mult, am uitat totul repede.

Puțin mai târziu am citit Proverbele lui Solomon. Vă dați seama, Proverbele lui Solomon!… În şcoala noastră (aici aveam nouă ani) era o bibliotecă; m-am înscris şi într-o zi am luat Proverbele lui Solomon fără a şti despre ce era vorba. Eram prea tânăr, lectura aceea nu era chiar pentru mine, dar în fine… Şi citeam: "Ascultă-l pe tatăl tău şi pe mama ta…" şi multe alte reguli şi sfaturi bune. Era vorba despre înțelepciune într-un fel în care nu era prea clar pentru mine, dar cu toate acestea mi-a plăcut foarte mult… şi am şterpelit cartea. Ei da, vedeți, e momentul confesiunilor. Pentru un timp am rămas sub buna influență a înțelepciunii şi eram fericit. Dar nici aceasta nu a durat prea mult. Cât despre carte, liniştiți-vă, până la urmă am dat-o înapoi: am reținut câteva lecții de înțelepciune!

Şi apoi, mai târziu, aveam vreo doisprezece ani – mergeam adesea în pădure cu tăietorii de lemne care făceau cărbune de lemn. Îmi plăcea să merg cu ei, iar ei mă iubeau foarte mult. Într-o zi, pentru a nu mă plictisi în timp ce ei lucrau, unul dintre ei mi-a dat Evangheliile. Şi am început să citesc Evangheliile! Din nou ceva s-a petrecut în mine, din nou m-am găsit un mare păcătos, am plâns, m-am căit!… Ceea ce m-a frapat la vârsta aceea în Evanghelii, era istoria posedatului pe care Iisus l-a scăpat de toți demonii săi. Era extraordinar, acei demoni care, odată alungați din corpul omului, au intrat în purcei care s-au aruncat în mare şi s-au înecat… Dar mai ales imaginea care mi-a rămas era cea a posedatului care, odată scăpat de demoni, s-a aşezat cumințit, liniştit, la picioarele lui Iisus. Da, vedeți, aceasta m-a frapat, şi mi se părea că şi eu sunt ca acel posedat, cumințit, liniştit, aşezat la picioarele lui Iisus. Această impresie a durat un anumit timp, apoi ea s-a şters şi din nou am început să fac tot felul de prostii ca şi băieții de vârsta mea.

Au mai trecut încă doi sau trei ani, şi pe la vârsta de şaisprezece ani, din nou lectura unei cărți m-a bulversat, dar de data aceasta efectul a fost fulgerător. Da, a fost ca şi fulgerul, ca un foc devorant care m-a strivit, şi începând din acel moment, s-a terminat, am intrat definitiv pe calea luminii.

Unii vor spune: " Da, dar noi nu mai avem şaisprezece ani şi nu am reuşit să mergem pe această cale a luminii. În ciuda judecății noastre corecte, suntem adesea indecişi, schimbători." Da, desigur, dar nu vă descurajați. Esențialul este de a nu pierde niciodată dorința de a progresa. Dacă cădeți, nu e grav, cu condiția să faceți mereu efortul de a vă ridica. În toate cicumstanțele vieții, cel mai important lucru este a păstra dorința de a ne perfecționa. Pentru că e loc mereu pentru a ne perfecționa, ideea de perfecționare este inseparabilă de existența umană.

Cap XVII **Adevăratul artist al viitorului**

Mulți tineri se plâng că nimic din ceea ce li se propune nu răspunde aspirațiilor lor. Dar ştiu ei ceea ce doresc cu adevărat? Fac încercări, îşi sparg capul şi sunt nefericiți pentru că nu ştiu de ce au nevoie, când de fapt au nevoie de a crea. Da, au nevoie să creeze frumusețe, poezie, muzică, culori, forme.

Din păcate, atunci când observăm ce e pe cale să devină arta zilelor noastre, adesea nu mai putem vorbi de creație, ci mai mult de dezagregare. Putem spune că, din ce în ce mai mult, artiştii vor să ne aducă spre haos: poezia devine o înşiruire de cuvinte alese haotic, unde fiecare găseşte sensul care îi place; muzica, sonorități bizare şi fragmentate sau un vacarm infernal; dansul, contorsiuni. Cât despre pictură sau sculptură, acestea nu sunt decât mâzgăliturі, pete, mase informe. Dar cum să-i facem pe oameni să înțeleagă că această “evoluție” a artei merge împotriva ordinei naturale a lucrurilor vrute de Inteligența cosmică? Pentru Inteligența cosmică, din haos trebuie să iasă ordinea, armonia, perfecțiunea. Ori, la ora actuală, şi mai ales în artă, se produce tocmai contrariul: oamenii se reîntorc la haos.

Cu toate acestea, atâtea exemple în viața obişnuită arată cum trebuie să se petreacă lucrurile! Pentru a construi o casă, e nevoie de fier, lemn, cărămizi, ciment, nisip… dar nimeni nu se aşază pentru a locui în mijlocul acestor materiale adunate grămadă, ci se construieşte o casă; şi pentru a construi o casă, acestea nu se dispun oricum, ci se organizează pentru a realiză o lucrare terminată, adică un loc locuibil. Iar când trebuie să invitați pe cineva pentru o masă, nu îi prezentați totul în vrac, pe masă, zarzavaturi necurățate, alimente cu oase şi sâmburi, ci îi oferiți mâncăruri elaborate. Ei bine, iată că oamenii reacționează rezonabil când e vorba să se adăpostească sau să se hrănească dar se poartă fără sens atunci când e vorba de artă: aproape nimic nu mai este construit, structurat, elaborat, ci totul este în dezordine, vraişte.

Şi mai ales atunci când asculți muzica pe care o interpretează tinerii la ora actuală, te înspăimânți. Tinerii nu ştiu că acele vociferări, acele tremurături demolează sistemul lor nervos. La ce a servit faptul că timp de secole muzicienii nu au făcut altceva decât să caute să descopere sonorități şi ritmuri capabile să trezească oamenilor senzațiile cele mai elevate, cele mai subtile, cele mai armonioase, dacă acum orice tapaj, orice urlătură, se poate numi muzică?… Dar eu ştiu bine că spunând acestea predic în deşert. Atunci, cu atât mai mult, eu continui filozofia mea, pentru mine însumi mai întâi, şi îi las pe alții să încerce tot ceea ce vor. Să ştie numai că dacă continuă în această direcție, acest lucru se va întoarce împotriva lor, pentru că această “artă” pe care ei o iubesc îi va demola. Deci, tinerii să reflecteze la aceasta …

Acum, le-aş mai spune de asemenea că cel mai important lucru nu este de a lucra cu pânza, lemnul sau cu sunetele, culorile… ci de a lucra asupra lor înşişi. Iată adevărata materie primă! Artiştii crează într-o materie exterioară lor, lucrări exterioare lor; şi cum îşi concentrează eforturile asupra acestei materii exterioare lor, chiar dacă produc opere de artă (simfonii, poeme, tablouri,

monumente), când îi întâlnim vedem că ei înşişi nu sunt atât de magnifici. Adesea, rămânem siderați: comportamentul lor, atitudinea lor sunt departe de tot ceea ce face frumusețea creațiilor lor; ei nu au nici echilibru, nici armonie, nici poezie.

Şi e la fel şi pentru artiştii trecutului: când citim biografia lor şi le descoperim slăbiciunile, viciile, ne spunem că ar fi fost mai bine să nu cunoaştem operele lor şi nici chiar pe ei! Şi ceea ce este extraordinar, e că toată lumea acceptă această situație: se găseşte normal ca un om să creeze opere care atrag mulțimile, dar el însuşi fiind insuportabil pentru anturajul său; e normal să aducă celorlalți plăcerea şi bucuria, el însuşi trăind în angoază şi agitație.

Ei bine, eu vă voi spune că adevăratul artist este cel care e capabil să se ia pe el însuşi ca materie a creației. Toate metodele vieții spirituale sunt la dispoziția sa pentru a-l ajuta şi a-l inspira în această sarcină. E o concepție a creației artistice care este încă inedită, necunoscută, dar aceasta merită întregul vostru studiu şi întreaga voastră atenție. Da, în voi înşivă trebuie să creați mai întâi poezia şi muzica, formele şi mişcările armonioase, culorile strălucitoare. Veți spune: “Dar nimeni nu va vedea şi nu va auzi nimic!” Evident, nu va vedea şi nu va auzi această armonie în sensul în care vedem şi ascultăm formele artei obişnuite, dar anturajul vostru o va simți şi va fi încântat de aceasta.

Nimic din ceea ce omul crează în interior nu rămâne fără efect, şi mai întâi pentru el însuşi. Dacă prin gândurile voastre, sentimentele voastre, dorințele voastre încercați să creați paradisul în voi, voi veți fi primii care îl veți trăi. Şi apoi, puțin câte puțin, oamenii care se vor apropia de voi vor începe să simtă că există în voi izvoare care țâşnesc, păsări care cântă, flori care parfumează şi îşi vor spune unii altora: “Cunoaşteți această grădină? Ce pace, ce puritate, ce binecuvântare!”

Adevărații artişti ai viitorului vor fi cei care vor întreprinde această formidabilă muncă a creației interioare. Deci, şi voi, pregătiți-vă. Şi nu căutați pretexte că sunteți săraci, în mizerie şi că nu puteți extrage nimic din propria materie. Putem mereu extrage ceva din orice materie.

Când încă mai eram student – era la Sofia, în Bulgaria – într-o zi, pe când citeam în camera mea, am auzit un sunet de vioară de o rară frumusețe, de o puritate extraordinară, aş fi putut spune că venea din cer. Am ieşit să văd cine putea cânta aşa şi am văzut un țigan zdrențăros care scotea acele sonorități nemaiauzite dintr-un instrument bizar: aş fi putu cu greu spune că era o vioară. Toți locuitorii străzii au ieşit din case sau au ieşit la ferestre… Când a terminat, m-am apropiat de el şi l-am întrebat: “De unde aveți vioara aceasta? – Eu am construit-o. – Permiteți-mi să o privesc.” Am întors vioara pe toate părțile, eram siderat: o bucată de lemn rău degroşată asupra căruia erau întinse câteva corzi. Am cunoscut, ani mai târziu, în Franța, un om care făcea cercetări asupra lacului viorilor Stradivarius pe care voia să-l redescopere. Ce ar fi spus de acea vioară, care nu avea, evident, nici un lac?…

Mult timp după aceea, acea întâlnire m-a preocupat. Mă gândeam: “Deci esențialul nu stă în perfecțiunea instrumentului, este altceva. Totul depinde de cel care cântă.” Am reflectat mult timp şi am descoperit că, şi eu de

asemenea, pe o vioară rudimentară ca a mea – adică eu însumi – voi reuşi, muncind, să scot câteva sonorităţi frumoase. Mi-am spus: “Desigur, nu am condiţiile cele mai bune, lemnul instrumentului meu nu e cel mai preţios, corzile nu vibrează atât de armonios, dar voinţa mea, dorinţa mea, dragostea mea pentru frumuseţe va triumfa.” Şi m-am pus pe treabă!

Da, ceea ce contează, este să ai voinţa de a triumfa, de a viza vârful, punctul cel mai ridicat: înaltul ideal pentru a crea adevărata frumuseţe, de a o crea în noi înşine şi în afara noastră. Această idee a creaţiei este chintesenţa Învăţământului nostru.

Cap XVIII **Libertate sexuală?**

Când e vorba numai de a face o cafea, e necesar să fii atent, pentru că trebuie să dozezi nu numai apa, cafeaua, zahărul dar şi temperatura. Şi trebuie să rămâi acolo pentru a supraveghea un pic ibricul, dacă nu totul scapă. Deci, vedeţi, chiar şi pentru a face o cafea trebuie să fii stăpân pe situaţie, iar când este vorba de un domeniu atât de vast şi important ca sexualitatea, e extraordinar, oamenii îşi imaginează că se pot abandona complet forţelor pe care nu le cunosc şi pot să facă tot ce doresc fără a reflecta.

Tineretul de azi crede că a obţinut o mare victorie obţinând libertatea sexuală. Da, e adevărat, e o mare victorie contra ipocriziei şi îngustimii de spirit care au domnit de generaţii. Dar problema sexualităţii e rezolvată pentru totdeauna? După refulare, defulare… lăsând tinerii să se grăbească să experimenteze un domeniu pe care nu-l cunosc, deschidem pentru ei poarta tutror dereglărilor fizice şi psihice. Pentru rezolvarea problemelor nu e suficient de a-i sfătui să folosească prezervativul, contraconcepţionalele sau să se permită avortul; iar interzicerea lor nu serveşte la nimic, de asemenea.

“Atunci, ziceţi voi, ce-i de făcut?” Trebuie explicat. Trebuie explicat tinerilor ceea ce este forţa sexuală şi în ce fel este ea legată de dragoste. Am ţinut multe conferinţe despre acest subiect (a se vedea “Forţa sexuală sau dragonul înaripat” colecţia Izvor nr. 205). Forţa sexuală este o putere milenară împotriva căreia e imposibil să lupţi, dar acesta nu e un motiv pentru a te lăsa antrenat de ea. Tinerii trebuie să ştie că există metode pentru a o canaliza, a o orienta, pentru ca ea să contribuie la dezvoltarea psihică, morală şi spirituală a omului. După ce primesc aceste explicaţii, e bine ca tinerii să reflecteze, şi apoi să decidă ceea ce vor să facă.

Problema sexualităţii preocupă deja de foarte devreme tinerii băieţi şi fete, şi mulţi dintre ei mi-au pus celeaşi întrebări: ei nu reuşesc să înţeleagă de ce spun în conferinţele mele că este de dorit să înveţe să se stăpânească. Ei cred că relaţiile sexuale trebuie, automat, să-i facă să înflorească, să-i îmbogăţească. Deci, eu încerc să-i fac să înţeleagă cum se prezintă această problemă.

Iată: fiecare manifestare fiziologică este o combustie: vorbind sau gândind, omul arde nişte materiale. Şi această combustie produce deşeuri. Este la fel şi pentru emoţii; se întâmplă ca după o mare supărare sau o mare bucurie să ne simţim adesea obosiţi: avem nevoie să ne odihnim, chiar să

dormim pentru a da organismului posibilitatea să se recupereze. Da, fiecare manifestare, fiecare emoție, fiecare senzație e o cheltuială de materiale. Atunci, cum puteți să vă imaginați că în efervescențele sexuale nu cheltuiți nimic, nu pierdeți nimic? Tocmai aici cheltuielile sunt cele mai mari, pentru că ele nu antrenează numai o pierdere de energii fizice, ci de asemenea o pierdere de energii psihice, cele mai subtile, cele mai prețioase. Şi odată ce ați risipit aceste energii, ați pierdut tot ceea ce ar fi putut să vă dea o inspirație, un elan spre lumea frumuseții, grandorii.

Acum, desigur, dacă nu aveți alte dorințe decât să duceți o viață ordinară, prozaică, nesemnificativă, vă puteți lăsa în voia voastră, e inutil atunci să fiți vigilenți şi să faceți eforturi pentru a vă stăpâni. Această stăpânire ar fi chiar nocivă pentru sănătatea voastră fizică şi psihică: veți deveni insuportabil pentru familia şi anturajul vostru, vă veți simți frustrați, vă veți acri, veți deveni dur, intolerant. Pentru ca vigilența şi stăpânirea voastră să aibă rațiunea de a exista, trebuia că să aveți un foarte înalt ideal, să doriți să faceți din viața voastră ceva frumos, mare, nobil, să aveți nevoie să-i adăugați un element de spiritualitate, de lumină. Dacă nu, la ce ar servi eforturile voastre?

Desigur, nu vă prea place să mă auziți vorbind de stăpânire de sine, când atât de mulți în jurul vostru revendică libertatea sexuală şi justifică aceste revendicări prin argumente aparent foarte valabile. Că nu aveți dorința de a vă priva de plăceri, se înțelege, dar încercați cel puțin să vedeți ce avantaje există în a renunța la unele dintre aceste plăceri. Nu e vorba de a vă priva fără a primi nimic în schimb şi a vă regăsi în vid. Când vă vorbesc de a renunța, eu vreau numai să vă fac să înțelegeți că e vorba de a înlocui anumite plăceri materiale, grosiere, cu altele mai subtile, mai spirituale. Atunci când un medic constată că un om e pe cale să-şi compromită sănătatea prin consumul în exces de mezeluri, de dulciuri, de alcool, el nu îl sfătuieşte să nu le mai consume; el ştie foarte bine că acel om nu va putea urma sfatul său, sau chiar mai rău, dacă îl va urma, va muri! Îi prescrie deci de a înlocui aceste lucruri cu altele, mai sănătoase, mai uşoare. Ei bine, iată ceea ce vă sfătuiesc şi eu de asemenea, dar în alt domeniu. Eu nu vă împing să muriți de foame, ci să vă hrăniți în alt fel.

Dar să mă înțelegeți bine: renunțarea la anumite plăceri senzuale nu are semnificație decât dacă e făcută pentru a le înlocui cu achiziții şi bucurii spirituale. Oamenii religioşi, moraliştii şi-au făcut foarte rău treaba: ei au impus reguli fără a le explica cu adevărat utilitatea, dând oamenilor impresia că ar vrea să-i păcălească, că ar vrea să-i facă să trăiască în privațiuni şi în deşert. Dar acum a venit momentul să explicăm. Oamenii nu mai sunt atât de proşti şi de limitați, şi tinerii cu atât mai mult, ei pot să înțeleagă aceste lucruri. În orice caz, nu serveşte la nimic a impune nişte reguli fără a prezenta utilitatea lor.

În Ştiința inițiatică, renunțarea nu este considerată ca o privațiune. În viața spirituală renunțarea nu e însoțită de o pierdere; a renunța înseamnă a înlocui, a transpune, a deplasa o plăcere pe un plan superior. Este vorba de aceeaşi activitate, dar cu elemente mai pure, mai subtile, cu un scop mai dezinteresat. Când decidem să diminuăm manifestările fizice ale iubirii o facem pentru a gusta mai bine manifestările ei spirituale, dacă nu, aceasta nu are sens. De altfel, cel care vrea să renunțe la dragostea fizică fără a căuta

dragostea în planul spiritual se expune la mari pericole, pentru că aceasta cere o refulare.

Când aud vorbind de renunțare, oamenii sunt înspăimântați, ei îşi spun: “Dar dacă renunț, voi muri!” Şi e adevărat că vor muri: dacă nu au înțeles că renunţarea nu serveşte la altceva decât la a obține ceva mai bun, ei vor muri. Natura a făcut bine lucrurile: noi mâncăm, bem, respirăm, şi nu trebuie să suprimăm nimic, ci să rafinăm aceste nevoi, să le transpunem în planurile superioare.

Deci, a renunța, “a face sacrificii”, cum se spune, nu este decât un mod de a vorbi. În realitate nu trebuie să ne privăm, nu trebuie să renunțăm, ci numai să ne deplasăm, adică să facem în înalt ceea ce făceam jos: în loc să bem apă dintr-o mlaştină, plină de microbi, să bem apă dintr-un izvor cristalin. A nu mai bea înseamnă moartea. Când ni se spune că nu trebuie să bem, e vorba de apa mocirlelor. Trebuie să bem, dar numai apă celestă.

Deci, încetați să vă gândiți că privarea înseamnă moarte. Din contră, privarea este viață; acceptând anumite privațiuni, transformați o energie în alta şi vă îmbogățiți. Pentru că aceasta este viața: transformarea unei energii în alta, mai subtilă. Natura întreagă nu încetează să ne dea exemple ale acestui proces. Atât timp cât nu l-am înțeles în planul spiritual, stagnăm, şi tocmai această stagnare ne antrenează spre moarte.

Desigur, sunt aici realități foarte subtile pe care nu le puteți încă înțelege bine; dar această înțelegere va veni atunci când veți reuşi să le faceți clare în voi înşivă, meditând asupra lor şi făcând ajustările interioare. Eu nu spun că e uşor, dar această idee merită eforturile voastre; veți simți trezindu-se în voi o viață mai intensă, mai frumoasă şi astfel vă veți pregăti viitorul. Veți pierde poate câteva senzații pasagere, dar vă veți câştiga viitorul.

Cap XIX **Protejați-vă poezia dragostei voastre**

Pentru că au reuşit să se debaraseze de toate “tabu-urile sexuale”, cum se spune, tinerii sunt fericiți de a se simți în fine liberi. Da, ei sunt fericiți de a fi liberi, dar ceea ce fac cu această libertate îi va face fericiți?… Nu, din contră, constatăm la tineri chiar un număr din ce în ce mai mare de sinucideri sau de tentative de sinucideri, ceea ce dovedeşte că experiențele lor sexuale nu le aduc dragostea. Dacă ele le-ar fi adus dragostea, ei nu s-ar fi gândit niciodată la a se suprima, pentru că dragostea e legată vieții.

Cel care iubeşte are dorința de a trăi. El extrage din dragostea sa elemente care, că sunt ele dificultățile întâlnite, îl întăresc şi îi dau un sens vieții. Numai iată, chiar dacă nu putem nega că cele două sunt legate, dragostea nu este sexualitate. Şi în loc să se bucure că au cucerit libertatea sexuală şi să se grăbească să profite de ea, tinerii ar trebui mai bine să pună accent pe dragoste pentru a înțelege mai bine adevărata sa natură şi să găsească cele mai bune feluri de a o manifesta.

În realitate, ce e dragostea? Nu e ceva care vine de la un bărbat sau de la o femeie. Dragostea e o energie cosmică care este răspândită peste tot în univers. Putem găsi dragostea în pământ, apă, aer, soare, stele… O putem găsi în pietre, plante, animale… Şi o putem găsi de asemenea în oameni,

desigur, dar tocmai, nu în exclusivitate. De aceea nu trebuie să vă simțiți privați de dragoste dacă nu aveți un băiat sau o fată pe care să îi țineți în brațe. Nu vedeți că tocmai pe voi înşivă vă faceți nefericiți cu concepțiile voastre atât de limitate? Nu corpul, nu carnea vă va da dragostea, pentru că dragostea nu se află acolo. Dragostea poate să se servească de corpul fizic ca suport, dar ea este în altă parte: ea e peste tot, e o lumină, un nectar, o ambrozie care umple spațiul.

De ce nu vă observați pentru a trage concluzii din experiențele pe care le-ați făcut deja? Ați iubit un băiat sau o fată, şi în timpul primelor momente ale acestei iubiri, ați trăit în încântare. Gândul numai că celălalt există şi poate îl (o) puteai zări pe stradă sau în altă parte era suficient pentru a putea trăi în poezie, muzică. Într-o zi ați reuşit să obțineți un obiect pe care l-a atins sau care i-a aparținut, şi chiar dacă era un obiect neimportant, era pentru voi comoara cea mai prețioasă din lume, pentru că era plin cu efluviile acelei ființe pe care o iubeați, era ca un talisman pentru voi. Şi apoi, încetul cu încetul, ați început să vă întâlniți, lucrurile şi-au urmat cursul….”normal”, cum se spune. Şi în acel moment, cu siguranță ați gustat alte plăceri, alte bucurii, dar ați pierdut tot ceea ce făcea magia primelor întâlniri. Şi adesea, cum se sfârşesc acestea? Prin neînțelegeri, afronturi, separări…

Pentru a vă păstra dragostea, ar trebui înțeles că ea nu rezidă în posesiunea fizică ale acelei ființe, ci în ceva subtil, care, prin intermediul ei, vă lega la întregul univers, vă lega la frumusețea florilor, pădurilor, izvoarelor, soarelui, constelațiilor. Voind să suprimați distanța care vă separa de ființa iubită, ați pierdut încet încet toată această lume subtilă, şi nu a rămas decât partea materială, prozaică.

Dacă vreți să vă păstrați dragostea voastră, nu vă grăbiți să vă apropiați fizic, pentru că odată trecute marile vâltori, vă veți lăsa repede şi veți începe să vedeți apărând părțile mai rele ale unuia şi ale altuia. Pentru a proteja inspirația voastră, încercați să păstrați o anumită distanță. Cei ce vor de îndată să cunoască totul, să guste totul, nu vor mai simți curiozitate unul față de celălalt, nu vor mai dori nici chiar să se întâlnească, pentru că au văzut prea mult, au gustat prea mult, au mâncat prea mult, sunt sătui şi iată, s-a terminat, dragostea lor s-a terminat. Această dragoste care le aducea toate binecuvântările, care le aducea cerul, au sacrificat-o pentru câteva minute de plăcere! De ce nu încearcă să fie mai vigilenți? De ce se privează ei aşa de repede de aceste senzații atât de subtile şi poetice? Se spune că e prea frumos şi că ei sunt grăbiți să termine cu poezia, cu frumusețea.

Unii vor zice că ar vrea să trăiască această dragoste, dar nu ştiu cum. Da, evident, înțeleg, şi le voi spune că pentru a gusta adevărata dragoste trebuie să înceapă prin a stabili o legătură cu lumea divină, pentru că această legătură le va da adevăratul gust al lucrurilor şi chiar al dragostei. Când ați făcut această legătură, veți simți o plutire de energii superioare care vin să vă inunde. Trebuie să căutați prezența acestor energii divine care dau un gust delicios dragostei voastre, ca şi cum ați fi în armonie cu toată natura, cu tot universul.

Dar să ştiți mai ales că dragostea voastră nu va fi decât o reflecție a voastră. Căutați dragostea şi credeți că va veni din exterior sub forma unei

ființe care va fi exact cum vă aşteptați: agreabilă, frumoasă, generoasă, răbdătoare? Pe când voi sunteți bombănitor, egoist, coleric, iar dragostea trebuie să vi se prezinte sub forma unui înger! Ei bine, nu, şi chiar dacă ați ține un înger sau un arhanghel în brațe nu veți simți nimic din splendoarea sa, pentru că sunteți închis lumii divine.

O repet, nu un bărbat sau o femeie vă pot aduce dragostea absolută pe care o căutați; el (ea) nu vă poate aduce dragostea pentru că nu e decât un depozitar al ei. Izvorul, răspânditorul dragostei este Divinitatea, şi dacă nu vă legați la Ea nu veți cunoaşte adevărata dragoste. Dragostea este o calitate a vieții divine, de aceea nu veți găsi dragostea decât dacă veți reuşi să faceți să curgă această viață în voi, o viață purificată, iluminată prin practicarea virtuților.

Desigur, atunci când vă prezint aceste idei, eu ştiu bine că nu le veți înțelege şi nu le veți realiza de îndată în viața voastră. E dificil, atunci când eşti tânăr, de a admite această viziune a lucrurilor, cu atât mai dificil cu cât nici familia, nici şcoala, nici societatea nu vă instruiesc în acest sens. Câteodată într-un poem, într-un roman sau un film găsiți evocarea unei iubiri excepționale, dar e atât de rar! Şi chiar dacă sunteți încântați, nu credeți că ar fi posibil de a realiza acest lucru în viața voastră, aceasta rămânând în domeniul poeziei şi visului. Ei bine, nu, e realizabil. Poate nu imediat, dar cu timpul e realizabil. Esențialul pentru aceasta, este de a păstra cu prețiozitate această idee în voi, ca o lumină spre care trebuie să tindeți, cu convingerea că, oricare ar fi experiențele voastre, de această lumină trebuie să vă apropiați.

Cap XX **Intrarea în familia universală**

I

Există oameni care au prostul obicei de a se amesteca în afacerile sentimentale ale altora. De cum văd că se formează un cuplu, ei au nu se ştie ce motive pentru a găsi că ceva nu merge bine şi încep să critice, să comploteze, să se lanseze în intrigi cu familia, prietenii, etc. Dar e foarte grav, nu avem dreptul de a separa pe cei ce se iubesc. Băieți tineri sau tinere fete vin adesea să-mi ceară sfatul, dar eu ştiu cât e de delicat de a te amesteca în problemele sentimentale. Trebuie să fii foarte prudent, pentru a nu distruge nimic, pentru că suntem responsabili în fața legii divine.

În Bulgaria, se povesteşte această poveste. A fost odată un tâlhar care n-a făcut, pe parcursul întregii sale existențe, decât rele: furturi, jafuri, atacuri asupra călătorilor… Într-o zi, Dumnezeu ştie de ce, el a început să-şi dea seama de tot răul pe care l-a făcut şi s-a căit. Dar cum să facă pentru a i se ierta atâtea rele? El a mers să se mărturisească unui ermit care trăia într-o pădure. Acesta l-a ascultat mult timp, apoi a spus: “Tu te-ai îmbogățit mult deposedându-i de bunuri pe călători, iată ce trebuie acum să faci: trebuie să deschizi un han pe drum şi vei primi gratuit pe toți cei care vor trece pe acolo. Astfel păcatele tale vor fi iertate.”

Tâlharul foarte mulțumit s-a apucat să facă ceea ce ermitul l-a sfătuit. Toți cei care treceau prin fața hanului său erau invitați să mănânce şi să doarmă gratuit. Cu toate acestea el era nelămurit: a comis atâtea păcate că se întreba dacă ar putea fi iertat cu adevărat. După o zi în care această idee l-a măcinat, el a avut un vis: un înger i-a apărut şi i-a spus: “Când țăruşul de lemn care e plantat la uşa ta va fi acoperită de frunze şi flori, acesta va fi semnul că păcatele tale sunt iertate.” El a fost un pic mai liniştit, dar cum ar fi putut înflori un țăruş? În fiecare zi, desigur, el îl privea, dar nu vedea apărând nici cea mai mică frunză, țăruşul rămânea mereu sec şi gol.

Anii au trecut, până într-o zi când a văzut sosind un om călare care galopa, galopa… el a vrut să îl invite şi pe el de asemenea în hanul său. Dar omul nu s-a oprit, el şi-a urmat drumul. Atunci, supărat, furios să vadă că cineva refuză invitația sa, nefericitul tâlhar căit a apucat pistolul pe care-l avea la centură şi a tras asupra cavalerului şi l-a omorât. Apoi, realizând ce a făcut, l-a apucat disperarea: în câteva secunde el a distrus ani de eforturi. În momentul când intra în casă întoarse ochii spre țăruşul plantat în pământ spunându-şi: “Acum, e sigur, nu va înverzi şi nu va înflori niciodată.” Dar ce vede? Țăruşul s-a transformat într-un magnific arbust acoperit de frunze şi de flori. Era extraordinar, de necrezut! El nu mai înțelegea nimic… Iar noaptea următoare îngerul l-a vizitat din nou şi i-a spus: “Omul pe care l-ai omorât nu s-a oprit la hanul tău pentru că se grăbea să separe pe doi tineri care se iubeau, şi pentru că omorându-l tu l-ai împiedicat să comită această crimă, toate păcatele tale sunt iertate.”

Acum, nu vă spargeți capul pentru a vă întreba dacă această poveste e adevărată. Ştiți, Bulgarii nu sunt poate atât de precişi nici foarte nuanțați. Şi, mai ales, nu vă imaginați că toate păcatele vă vor fi iertate dacă îi suprimați pe cei sau mai ales cele (pentru că mai ales femeilor le place să se ocupe de asta!) vor să-i separe pe îndrăgostiți. Această poveste vrea să exprime ceva foarte important: nimeni în lume nu are dreptul de a împiedica ființele să se iubească.

Unii vor zice: “Dar câteodată, vedem tinerii aruncându-se în aventuri care, evident, vor sfârşi rău. Deci, şi aici, nu trebuie să spunem nimic şi să-i lăsăm să facă ce vor?” Ascultați, eu vă spun numai ceea ce fac eu, când tineri băieți sau fete îmi vorbesc de sentimentele lor față de alții şi îmi cer sfatul. Eu le spun: “Iată, mai întâi un lucru trebuie să fie clar pentru tine: care e motivul pentru care iubeşti această ființă, ce te atrage la ea. Acesta îți va permite de a şti dacă ea este cu adevărat pregătită să facă o muncă cu tine şi să meargă pe acelaşi drum cu tine.”

O relație amoroasă nu are sens decât dacă puteți construi cu partenerul vostru ceva solid şi durabil. Căutați să vedeți dacă există între voi o armonie în trei planuri: fizic, afectiv, mental, sau numai cedați unui capriciu pasager, sau farmecului plăcerii. Dacă nu aveți afinități în domeniul emoțiilor, gusturilor şi ideilor, nu vă spuneți că aceasta nu are nici o importanță şi că lucrurile se vor rezolva pe parcurs. Din contră, după câtva timp, odată epuizată noutatea anumitor plăceri, vă veți da seama că tocmai afinitățile psihice, intelectuale sunt extrem de importante, iar dacă aceste afinități nu există, iată că se instalează discordia.

Da, înțelegerea pe planul gusturilor şi ideilor este foarte importantă, pentru că relațiile unui cuplu nu constau numai în a se îmbrățişa şi a-şi face declarații de dragoste; mai există toate detaliile vieții cotidiene la care trebuie să vă gândiți şi la care trebuie să faceți față, decizii de luat în comun, cum vă organizați existența. Dacă unul doreşte copii şi celălalt nu, dacă unul doreşte să locuiască în oraş şi celălalt la sat, dacă unul iubeşte reflecția şi liniştea iar celălalt muzica şi divertismentul gălăgios, ce se va întâmpla? Şi apropos de toate evenimentele lumii exterioare, fiecare are opiniile sale, felul său de a simți şi de a vedea; şi dacă reacțiile sunt mereu divergente, ce conversații veți avea? Ori vă veți încăiera, ori fiecare va rămâne silențios în colțul său, şi într-un caz şi în altul viața voastră va deveni un infern.

Atracția care o simțim pentru o ființă este ceva incontrolabil. Zăriți un băiat sau o fată şi nu ştiți de ce sunteți de îndată frapați de un detaliu al aspectului său fizic: fața sa, gesturile sale, comportamentul său, atmosfera care îi învăluie, şi încercați să vă apropiați. Este natural. Numai că, trebuie ştiut că aceste forme de simpatie imediată nu semnifică că ați găsit o mare dragoste, sufletul dual. Cu rare excepții, alegera persoanei cu care puteți cu adevărat construi ceva armonios şi stabil cere timp şi reflecție. Şi aşteptând acest lucru, trebuie să vă pregătiți.

Acum, când spun că trebuie să vă pregătiți, aceasta nu înseamnă că nu trebuie să întâlniți băieți şi fete de vârsta voastră şi că nu trebuie să fiți prieteni cu ei. Din contră, această libertate pe care o au tinerii din epoca noastră de a se întâlni, a studia împreună, a se distra împreună este cu adevărat extraordinară, în alte epoci acest lucru nu era posibil. E păcat a vedea numai că această libertate nu îi face pe aceştia adesea decât să-i grăbească să intre în aventuri de unde ies îmbătrâniți prematur, blazați, mâhniți. De ce nu încearcă să folosesească această libertate pentru a pregăti mai bine viitorul lor?

Veți spune: “Dar cum să ne pregătim?” Fiind conştienți că viața e o aventură foarte serioasă, unde există o cantitate de lucruri de observat, de înțeles şi pentru a înfrunta problemele pe care ea vi le pune în mod fatal, e necesar nu numai de a face studii, ci să lucrați de asemenea asupra voastră înşivă, să dezvoltați calități psihice, morale care vă vor permite să înțelegeți mai bine şi să-i acceptați pe ceilalți. Faceți-vă studiile, e indispensabil, dar ştiind că esențialul este de a învăța să trăiți împreună cu alții. Şi nu numai cu prietenii şi camarazii; va trebui să intrați în relație cu tot felul de persoane diferite de voi prin vârstă, formație, mediu social, naționalitate, rasă, pentru a vă obişnui foarte repede cu toate situațiile umane. Şi dacă nu sunteți pregătiți, în ziua când veți fi obligați să înfruntați aceste situații, vă veți arăta închis, neînțelegător şi chiar, fără a o vrea, câteodată rău.

II

De ce Inteligența cosmică a pus în bărbat şi în femeie această nevoie de a merge unul spre altul? Pentru că Ea a vrut să-i facă pe oameni să iasă din individualismul propriu, din egoismul lor, pentru a putea dezvolta mai mult calități ca şi înțelegerea, răbdarea, dezinteresarea. Numai iată, de la început,

nu în această stare de spirit decid tinerii să-şi trăiască viaţa împreună şi să-şi fondeze o familie. Chiar fără a fi conştienţi de aceasta, fiecare se gândeşte numai la el, la plăcerea sa, la confortul său, fără a ţine seama de nevoile şi dorinţele partenerului. Iar după acestea, săracii, sunt un pic miraţi, un pic dezamăgiţi, de a vedea că ceea ce se întâmplă nu e tocmai ceea ce se aşteptau.

Tinerii intră fără grijă într-o legătură sau în căsătorie imaginându-şi că totul va merge uşor, plăcut, şi apoi puţin câte puţin încep să se simtă blocaţi. Şi atunci, iată discuţiile, certurile, până încep să înţeleagă că, pentru a remedia situaţia trebuie să facă eforturi, să se uite pe ei un pic pentru a se gândi la celălalt. Ceea ce au luat ca o recreere este în realitate o şcoală unde încep să facă acest învăţământ, cel mai important pentru fiecare fiinţă umană: lărgirea conştiinţei. Vă întrebaţi în ce ar consta această lărgire de conştiinţă? Constă în a ieşi din acest mic eu limitat pentru a intra în imensa comunitate a fiinţelor.

Înţelegera acestui scop spre care tinde orice fiinţă umană trebuie să înceapă la vârsta pubertăţii, când afectivitatea se trezeşte în adolescent, ca şi nevoia de a înnoda legături cu fete şi băieţi de vârsta lui. Până atunci, copilul are nevoie mai mult de dragostea părinţilor săi. Chiar dacă are fraţi şi surori sau prieteni, dragostea părinţilor săi, din care trage în mod egoist – ceea ce e normal – îi ajunge. El se mişcă în cercul limitat al micului său eu, găsind în această dragoste elemente care îi sunt necesare pentru a începe să înfrunte existenţa: asigurarea că nu este singur, senzaţia de a fi protejat, adăpostul de frig, foame, de pericole.

Dar curând, acestea nu îi mai ajung. Într-o zi copilul simte trezindu-se în el un interes pentru băieţii şi fetele de vârsta lui; e impresionat de feţele lor de gesturile lor, de cuvintele lor, şi aici începe adevărata şcoală a vieţii. Începând din acest moment, el învaţă că şi alţii există şi că ei nu sunt acolo pentru a se supune voinţei lui şi dorinţelor lui. Şi învaţă acestea mai ales în ziua când vrea să suscite interesul, prietenia a unui dintre ei fără a o reuşi, pentru că celălalt e ocupat în altă parte, pentru că e interesat de o altă mutriţă. Sau dacă reuşeşte să stârnească acest interes, e cu condiţia a tot felul de concesii şi plânge adesea… Ei da, iată începutul a multe comedii, dar din păcate şi a multor tragedii!

Tinerii trebuie învăţaţi foarte devreme cum să considere toate aceste sentimente, aceste înclinaţii care îi traversează şi îi scutură, dar de asemenea cum să lucreze cu ele. Pentru că tot ceea ce încep tinerii să trăiască ca sentiment de atracţie cu privire la alte creaturi nu e decât manifestarea acestui instinct dat de Inteligenţa cosmică fiecărei fiinţe umane de a-şi lărgi câmpul său de conştiinţă punând şi alte fiinţe în inima sa, în sufletul său. Dacă ar rămâne aşa, singură, egoistă, închisă, ea nu ar învăţa nimic, ea nu ar evolua.

Dar a fonda o familie şi a avea copii nu ajunge, trebuie depăşit cercul familiei pentru a îmbrăţişa universul întreg, pentru că familia e un început, nu e un final, un scop. Cei care se concentrează asupra familiei lor şi nu lucrează decât pentru ea, uitând tot restul, nu îşi dau seama că sunt pe cale de a crea condiţii pentru neînţelegere şi ostilitate faţă de toate celelalte familii, şi aceasta sfârşeşte prin a semăna cu lupta între clanuri, triburi. Mai rău e că cu această stare de spirit nu e sigur că îşi fac fericită propria familie. Proba, la ora actuală,

vedem din ce în ce mai multe familii dislocându-se. După câtva timp, părinții se separă pentru a înnoda alte legături în altă parte, şi copii se trezesc cu un tată de o parte şi o mamă pe de altă parte… Deci aceasta e fericirea familiei? Câte noțiuni trebuie acum să redresăm!

Egoismul oamenilor, viziunea lor îngustă a lucrurilor, e cea care crează conflicte în societate şi în familii. Şi dacă fiecare nu se decide să înceapă să facă o muncă asupra lui însuşi, pământul va deveni un câmp de bătaie tot mai periculos. Unii gânditori care au observat efectele negative a influenței familiale au vrut să le remedieze punând în discuție chiar existența familiei: după ei nu aceasta ar trebui să asigure educația copiilor, ci instituții controlate de stat. Acestea sunt concepții deplorabile, care dau rezultate catastrofale. Copiii devin mici monştri, străini de părinții lor, şi în anumite circumstanțe ei merg chiar până la ai denunța pe aceştia la poliție, e înspăimântător! Nu trebuie să distrugem familia, membrii săi au între ei legături sacre, trebuie numai să lărgim înțelegerea familiei. Această înțelegere, e rândul tinerilor să o aducă, necesită o întreagă muncă.

Nu prin faptul că ne căsătorim şi adăugăm relațiilor noastre un tată vitreg, o mamă vitregă, cumnați şi cumnate şi mulți unchi şi mătuşi, vom lărgi cu adevărat conştiința noastră. Prin aceasta nu facem decât să adăugăm numai câteva relații în plus, dar putem rămâne la fel de limitați şi egoişti. Lărgirea conştiinței se manifestă printr-o atitudine de noblețe, de dezinteres: acceptăm să îndurăm unele inconveniente, să suferim chiar, să ne sacrificăm pentru alții. Şi acestea nu e totul, o ştim, simțim că aparținem marii familii universale şi ne bucurăm!

Când aud spunând pe câte unul, cu un aer atât de nenorocit: “Sunt singur, nu am familie” sunt siderat. Cum? Nu are familie?… El are o familie imensă, dar conştiința sa e atât de limitată, obstrucționată că el nu o simte. Şi acesta e cazul a miliarde de ființe din lume. Ei se simt singuri !… Deci voi, cel puțin, începeți să lucrați asupra acestei lărgiri a conştiinței. Chiar dacă nu aveți nici tată nici mamă, nici frați nici surori, nici o rudă de sânge, acesta nu e un motiv de a vă crede singuri. Trebuie să o ştiți, trebuie să simțiți că sunteți toți frați şi surori, fii şi fice ai aceluiaşi Tată, Spirit cosmic, şi aceleiaşi Mame, Natura universală, şi nu vă veți mai simți abandonați sau nefericiți.